

ŽINIOS IŠ PAVERTOS TEVYNES

PARTIZANAI APDEGA MOKESČIAIS BURLIOKUS KOLONISTUS.

Išvežę į Sibirą Lietuvos ukinkus, bolševikai nepalikę jų ukių tuščių: dažnai į jų vietas atkelia iš Rusijos gilumos burliokas. Tuo jie, sekdami dar caro Petro Didžiojo planais, kolonizuoja Pabaltijį, norėdami jį paversti Rusų gyvenama žeme. Atkeltieji burliokai gauna Lietuvos ukinkų inventorių, gyvulius ir, NKVD globojami, čia seimininkauja. Tačiau prieš juos stoja Lietuviai partizanai. Jie nakties metu aplanko tokių Rusų kolonistų ukus ir apdeda juos tokio didumo mokesčiais, kokius moka stambūs Lietuviai ukinkininkai bolševikams. Mokesčiai imami grūdais, pinigais ir įvairiais daiktais, galvijais ar mėsos. Atsiėmę mokesčius partizanai išduoda kvitus. Žinoma, po tokių operacijų burliokams pereina noras imti valdymui Lietuvių ukus.

LIEUVOS LAISVĖS KOVOJAI LIKVIDUOJA KOLCHOZUS

Pagal gaunamas informacijas, bolševikai tebevaro prievartą Lietuvos, Latvijos ir Estijos ukinkininkų kolchozus. Labiausiai jiems vyksta tai Latvijoje, kur jau turi pristeigę apie 100 kolchozų. Kiek sunkiau Estijoje, gi sunkiausia Lietuvoje, kur įsteigti kolchozai negali veikti dėl energingos prieš juos partizanų veiklos.

1947 m. Suvalkijoje, Vilkauskio apskrityje Pilviškių val. Ausrutų kaime buvo įsteigtas pirmasis šioje srityje kolchozas. Jo žemės pagrindą sudarė 12-kos kaimyninių ukių žemė. Šių ukinkininkų daugumą bolševikai buvo išvežę į Sibirą. Kolchozo vedėju buvo paskirtas Rusas Sokolovski. Gyventojų daugumą sudarė nuo Volgos atvežti burliokai. Kolchozų saugoją stiprus NKVD dalinys.

Tų pačių metų rudenį, partizanai užpuolė kolchozą ir likvidavo apie 40 Rusų sargybinių. Kolchozo gyventojai gavo raštišką įsakymą apie likvidaciją savaitės bėgyje, kitaip jie bus likviduoti.

Kiek lengviau bolševikams vyksta kolchozus steigti Klaipėdos krašte, kur daugumas ukių yra visai be savininkų.

RELIGIJOS LAISVĖ SOVIETUOSE ŠIANDIEN

Netiesa, kad šiandien būtų leidžiama Sovietų Sąjungoje bažnyčiai laisvai veikti ir reikštis. Daugelis bažnytininkų pastatų tebesą uždaryti, kitas gi bažnyčias lanko tik seniai, kuriems jau visticieks koks likimas juos ištiks.

Jaunuomenė, drebėdama dėl savo gyvybės, nuo religinio gyvenimo stovi nuošaliai. Be to, sekmadieniais ir kitomis šventomis dienomis bolševikai organizuoja viešuosius darbus gatvių tvarkymui, medelių sodinimui, sugriautų pastatų valymui ir pan. Juos turi vykdyti visi be išimties vyrai ir moterys nuo 14 iki 60 metų amžiaus. Išleistas dekretas, kuriuo jaunuoliai iki 18 metų visiškai neturi teisės lankyti bažnyčias. Komjaunuoliai yra įpareigoti juos stebėti, neretai stovėti prie bažnyčios durų ir jų pavardes suregistruoti, pranešti NKVD įstaigoms.

K. Pelėkis.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIRST
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 31

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO AUGUST-RUGP. 6, 1948

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
20 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

Komunizmas Yra Didžiausias Amerikos Priešas

Susekta Daug Sovietų Šnipų

Elizabeth T. Bentley, 35 metų moteris, ilgą laiką šnipinėjusi Sovietų Sąjungai, nupasakojo visą savo veiklos istoriją Senatoriaus Ferguson vadovaujama Senato investigacijos komisijai.

Bentley iš jaunų dienų domėjosi socializmu ir komunizmu ir prieš šešius metus įstojo į komunistų partiją. Tenai ji susipažino su Rusijoje gimusiu Amerikos piliečiu Golas ir jo įtakoje pradėjo šnipinėjimo darbą Sovietų Sąjungai. Jos vardu buvo adresuojami laišukai iš Kanados ir Meksikos, kuriuos ji perduodavo Golas. Toliau jai teko sukti į ryšius su Mr. Remington, iš kurio ji rinkdavo komunistų duokles ir taip pat gaudavo informacijų apie WPB (War Production Board) veiklą. Remington buvo WPB valdininkas.

Informacijos Bentley perduodavo žmogui vadinamam "Bill", turinčiam tiesioginį ryšį su Maskva. Ji jam perdavusi ir slaptinėjimo guma iš atmatų gaminimo formulių. Bentley pareiškė, kad ji kiekvieną savaitę vykdavo iš New Yorko į Washingtoną surinkti informaciją. Jos apskaičiavimu Washingtono atsakomingsiausiose vietose sėdėjo tarp 30-50 Maskvos agentų ir komunizmo simpatikų, kurie teikdavo informacijas jai ir kitiems sovietų šnipams reguliariai. Kartais jį patiekus davinius ji galėdavo susidėti į savo piniginę, kartais betgi jais užpildydavo ištisą lagaminą.

Po Golas mirties Bentley dirbo kartu su Earl Browder, komunistų partijos galva. Bentley pareiškė, kad negalėjusi sužinoti vieno asmens pavardės, žinomo "Al" vardu. Iš atvaizdo laikraštyje ji atpažinusi jame pirmąjį sovietų ambasados sekretorių.

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

KONGRESAS GREIT IŠSISKIRSTYS

Kongreso speciali sesija nepasizymi darbingumu. Po kelių dienų Kongresas greičiausiai ir išsiskirstys, nieko apčiuopiamo neįvykdęs, o tik parodęs savo priešingumą Prezidentui Trumanui.

Atrodo, kad Kongresas nutars skirti 65 milijonus dolerių UN organizacijos namų statymui. Mišri komisija dar priėmė namų statymo programos istatymą, suteikiantį visą eilę palengvinimų namų statyme. Jis dar turės praeiti pro Senatą ir pro Atstovų Rumus. Kiti Trumano programos punktai greičiausiai ir paliks nesvarstyti.

Republikonai nutarė trečiadienį Kongreso specialią sesiją užbaigti.

KOMUNISTAI IR WALLACE

Komunistų partija savo dabar vykstančioje konvencijoje New York'e rodo tendencijos tapti pajėgesne per Wallace partiją, paimdama jos kontrolę ir savo rankas.

Partijos posėdžiai buvo griežtai slapti. Atrodo, kad komunistai laukia naujų iš Maskvos ir nesiskubina paskelbti savo programos.

Naujas Vengrijos Prezidentas

Vengrijos Prezidentui Tildy atsisakius iš pareigų, jo vieton, 30 nekomunistinių atstovų apleidus parlamentą, išrinktas komunistas Arpad Szakasits.

New Yorko mieste veikia virš 11,800 registruotų taxicabs.

PASITARIMAI SU STALINU

Stalinas kalbėjosi naktį iš pirmadienio į antradienį su Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriais savo kabinete Kremliuje. Nieko neskelbiama apie šio pasitarimo turinį, kuris tęsėsi virš dviejų valandų, bet vakarų alijantų sluoksniuose dėl jo jaučiami optimistiški nusi-teikimai.

Po pasikalbėjimo su Stalinu Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai tarėsi tarpusavyje dėl naujų žingsnių ryšium su Berlyno krize ir visais kitais Vakarų-Rytų nesutikimo klausimais.

Iš Paryžiaus pranešama, kad vakarų valstybių ambasadoriai norėtų dar karta kalbėtis su Molotovu. Skelbiama kad visi ženkla rodo į tai, jog tariamasi dėl naujos Keturių Didžiųjų Konferencijos aptarti visus Vakarų-Rytų nesutikimus.

Iš anksto galima visai tvirtai spėti, kad numatomi pasitarimai atneš tokius pačius vaisius, kaip jau buvo sieji.

Baltai Bėga iš Švedijos

Stornoway. — Pro Angliją praplaukė žvejų laivėlių 73 pabėgėliai Pabaltiečiai, pakeliui iš Gothenbergo, Švedijoje į Halifaxą, Kanadoje. Pabėgėliai praneša, kad du laiveliai išplaukė dar prieš juos, o daugelis kitų yra paruošti plaukimui.

PALESTINOJE padėtis dar vis tebėra įtempta. Nežiurint į tai, kad Palestinos klausimas svarstomas UN organizacijoje, ir kad specialus UN pasiuntinys taiko Arabus su Žydais Jeruzalėje, sunku tikėtis taikingo Palestinos klausimo išsprendimo. Nei Žydai, nei Arabai nepritaria Palestinos padalinimo planui.

Nepriklausomybės laikai statyti Trijų Milžinų Rūmai Kaune. Dabar juose "patogiai" įsikūrę bolševikinių okupantų raudonosios armijos karininkai.

DUNOJAUS KONFERENCIJA

Belgrade vyksta konferencija Dunojaus laivininkystės reikalams aptarti. Joje išskyla nesutarimai tarp dviejų labiausiai suinteresuotų pusių: USA ir Sovietų Sąjungos. USA reikalauja laisvo susisiekimo Dunojumi, tuo tarpu kai sovietų planas numato atiduoti kontrolę ir bolševikų rankas.

Tuo po karo sovietai susiekimą Dunojumi nutraukė uždarydami upę ties Linzu, ant sovietų ir Amerikiečių Austrijos zonų sienos.

Šioje konferencijoje dalyvauja 11-kos valstybių atstovai.

Anglai Siulo Sovietams Naują Prekybos Sutartį

Anglijos vyriausybė pasiūlė Sovietų Sąjungai sudaryti naują prekybos sutartį 140 milijonų dolerių sumai. Pagal tą sutartį Anglai iš Rusų gautų grūdų, miško ir kitų Rusų žaliavų, o Rusams parduotų pieno išdirbinių, garvežių ir kitokių mašinų.

Sovietų prekybinė delegacija jau išvyko į Londoną pasitarimams.

VIENA. — Sovietų žinių agentūra "Tass" skelbia, kad Amerikiečių CIC bandė įsilaužti į Vienos komunistų partijos įstaigas ir norėjo šnipinėti sovietų okupantų įstaigų institucijas.

Taip pat ir Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras paskelbė, kad žmogus kesinėjis nužudė Čekoslovakijos Karo ministrą Gen. Svoboda buvo inspiruotas iš šiam darbui apmokomas Amerikiečių karininkų.

LONDONAS. — Pasaulinė sporto olimpiada čia visam įkarštyje. Iki šiol daugiausia laimėjimų pasiekė USA sportininkai.

BERLYNAS LAUKIA BLOKADOS GALO

Ryšium su pasitarimais Maskvoje Berlyne laukiama greitos blokados pabaigos. Sovietų Pasiūlymas Berlyniečiams gyvenantieji su Amerikiečiais, Anglų ar Prancūzų zonose, naudotis sovietų teikiama maistu jų zonoje nerado atgarsio. Berlyniečiai demonstratyviai atsisakė sovietų pagalbos ir tik nepilnas 1% pasinaudojo šiuo sovietų pasiūlymu.

HAMBURGAS. — Čia atvyko pirmoji moterų karo belaisvių partija iš Sibiro. Ji susideda iš 370 balsei išvargusių ir aplyšusių Vokiečių moterų.

Daugiau negu pusė moterų belaisvių, kurios buvo priverstos dirbti vyrų darbą sunkiausiose sąlygose kasyklose, išmirė, pareiškė atvykusios.

ČILE, Pietų Amerikoje, įvesta įstatymas prieš komunistų partiją ir visą jų veikimą. Komunistai negalės statyti kandidatų laike rinkimų, ir negalės būti darbo unijų nariais. Dabar seime esantiems 20 komunistų atstovų bus leista išbaigti jų terminus, po to jie negalės daugiau kandidatuoti.

Amerikos armijon stoja atgal vėl apie 20,000 buvusių karių, kurie reikalingi bus jaunų rekrutų lavinimui.

DEMOKRATU partijoje apsiireiškęs traškėjimas, žinovai sako, yra ne kas daugiau kaip užbaigimas Roosevelt režimo. Demokratų partija, sako, nuo to nesubirės.

Suv. Valstijose taip praplito mortgečių kreditai kad tas net darosi pavojingu, sako Federalio Rezervo Taryba. Lengvi mortgečių gavimai prisidėjo prie pa-branginimo namų statybos ir namų kainų.

Paprasti Darbo Žmonės Turi Daugiau

Nežiurint komunistų propagandos kad Amerikoje "turtinieji labiau turtėja, o biedni darosi biednesni", skaitlinės parodo ką kita.

Kun. Kelly, iš Notre Dame universiteto, darė tyrinėjimus apie U. S. gyventojų ineigas ir štai ką patyrė:

1917 metais, tie Amerikiečiai kurie turėjo po \$25,000 ineigų metuose, po išmokėjimo visokių taksų, teliko su 7 nuoš. tos sumos. 1944 metais tokias ineigas turįs asmuo teliko su 2 nuoš. visos tos sumos.

Tie kurie turėjo ineigų žemiau \$5,000 metuose, sako jis, žymiai pagerino savo stovį. 1917 metais jie turėjo 87 nuoš. visų asmeninių ineigų, arba \$47 milijonus; 1944 metais jie gavo 90 nuoš. asmeninių ineigų, arba net \$140 milijonų.

1947 metais Amerikos korporacijos gavo pelnų \$28 milijonus dolarių, iš jų valdžia paėmė \$11 milijonų taksų.

Darbininkai tų korporacijų dirbtuvėse tuo tarpu algomis gavo \$103 milijonus. Taigi, darbininkai Amerikoje neina biednyn.

KAIP ANGLIJOS SOCIALIZMAS KRUTA

Kiti mano kad valdžia turėtų paimti į savo rankas dirbtuves ir viską. Anglijoje socialistų valdžia taip jau padarė.

Ir štai kaip tas veikla, imant tik vieną atsitikimą.

Iš Rytų Indijos atvyko į Londoną vienas industrialistas užsakyti \$4 milijonų vertės audimo mašineriją. Britų išdirbėjai negalėjo jam pasakyti kiek tos mašinos kaštuos padaryti ir kada jos bus galimos bus pristatyti.

Viskas priklauso nuo to kokių tempų judės valdžia kuri dirbtuves kontroliuoja.

Tas industrialistas su savo \$4 milijonais dolarių paskubino gauti sekantį lėktuvą ir atskrido į Ameriką tas mašinas pirkti.

AMERIKOS darbininkai dabar gauna mokėti daug daugiau, nors dirba lengviau negu dirbdavo kitados. Dabar dirba 40 valandų savaitėje, kitados dirbdavo po 60 ir 70 valandų už visai mažą algą.

Unijų vadai nusistatę kad darbininkai dirbtų mažiausia kiek galima esamose sąlygose ir tiki kad yra naudingiau mažiau gaminių padarant, už didelį atlyginimą.

Tikrumoje gi šalies ir žmonių turtingumas yra ne pinigais, bet tas ką žmonės padaro. Jeigu derlius gulės dirvoje, anglis rasis žemėje, medžiagos nebus padarytos ir įvairius išdirbinius, kuriuos kiti galėtų sunaudoti — iš pinigų jokios naudos nebus.

NEWBOUNDLANDAS (rytinėje Kanados pusėje) pernai pagamino virš 125 milijonus svarų sudytos "codfish" žuvies.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

GRĮZO PO 35 METU
Šiomis dienomis iš Vokietijos į Pittsburghą atvyko Dr. Juozas Kamarauškas su žmona Aniceta.

Aniceta Kamarauškienė yra USA pilietė. Jai buvo tik keturi metai amžiaus, kai ji su savo motina išvyko į Lietuvą, tik pasisvečiuoti, o viešnagė užtruko net 35 metus.

Pp. Kamarauškai atvyko pas p. Kamarauškienės dėdę p. Imbrą, 1568 Clarkton St. W. End. Dr. Kamarauškas yra gydytojas, studijavęs Kaune ir Vienoje. Jis tikisi gauti darbo savo specialybėje Pittsburghe.

STASSENAS PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETO PREZIDENTAS

Viltinai sieks Respublikonų partijos kandidatūros į prezidentus Harold E. Stassen šiomis dienomis priėmė kvietimą būti Pensilvanijos Universiteto Prezidentu.

ATVYKO 28 LIETUVIAI

Liepos 26 d. laivu MARINE FLASHER atvyko 28 Lietuvos tremtiniai, kurių tarpe 10 USA piliečių, o kiti su imigracijos vizomis.

Vytautas Alkevičius, USA pilietis, apsisistojo Detroit, Mich. Bronislava Bagdonienė, USA pilietė, su dukra Zinaida ir sunum Virgiliju apsisistojo Scranton, Pa.

Jonas ir Uršulė Brokai su sunumis Česlovu ir Oetru bei dukromis Elena ir Irena apsisistojo Jacksop Heights, N.Y.

Dr. Juozas Kamarauškas su žmona Aniceta, USA piliete, apsisistojo Pittsburgh, Pa.

Kazimiera Kulšauskienė, USA pilietė, apsisistojo Chicagoj.

Jonas ir Ona Lujos su sunum Edmundu apsisistojo Hollinsville, Ill.

Marija Norvaišienė su dukra Dalia ir sunum Kęstučiu apsisistojo So. Boston, Mass.

Petnionienė Elena, USA pil., apsisistojo Elmont, L. I. N. Y.

Eugenijus ir Domicilė Petrauskai apsisistojo New Yorke.

Juozas Petrauskas su dukra Gražina apsisistojo Woodside, L. I. N. Y.

Izolda Ralienė apsisistojo Dorchester, Mass.

Albinas Stravinskas, USA pilietis, apsisistojo Oakville, Ont.

Aldona Šimkienė, atvyko pas vyrą, Ansonia, Conn.

Bronislava E. Vengianskienė USA pilietė, apsisistojo Elizabeth, N. J.

Be giminių ir draugų atvykusius pasitiko Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Attache A. Simutis ir BALF'o atstovė Ona Valaitienė, kurie padėjo sutvarkyti formalumus.

Turimomis žiniomis, Rugsėjo mėnesį atplauks iš Vokietijos dar vienas laivas su tremtiniais, jau vizas turinčiais, o toliau pradasidės tremtinių vežimas pagal naująjį įstatymą. Kadangi iki šiol dar nesudarytos komisijos ir nepaskelbtos taisyklės priimtąjam įstatymui vykdyti, tai bijomasi, kad tremtinių vežimas pagal jį gali gerokai užsistėti.

Planas Biednuomenei Apiplėsti

Pennsilvanijoje yra numatyta įvairių reikalingų viešų pagerinimų. Bet yra tokių politikierių ir net Pennsylvania State Federation of Labor vadai sako, tų dalykų įtaisyms, įgyjimui, įrengimui reikalinga legalizuoti arklų lenktynių gemblerystę ir iš to pelno valstijai turės pakankamai iniegti tiems reikalams padengti.

Na o lenktynių gemblerystė yra kaip tik ta priemonė kuri ištraukia iš paprastų žmonių veik visus jų pinigus, palieka juos nuogais ir plikais.

Kartą lenktynių gemblerystę būtų legalizuota, paprasti darbo žmonės ir net nedirbantieji, vyrai ir moterys, tėvai ir motinos ir vaikai sukiš paskutinius savo centus tikėdami išlaimėti....

Amerikoje gemblerystės yra žmonių pražutis, pikčiausia liga. Nuo gemblerystės neliusio nei turtingi nei biednieji, tačiau tuščia jo su turtingaisiais (ir jie dažnai lieka pliki nuo gembleravimo), bet kai tiksliai gemblerystės bus lengvai prieinamos visiems, nuo tos plėgos nukentės daugiausia biednieji, paprasti darbo žmonės, turintieji mažas iniegas.

Gemblerystė atneštų valstijai naujas milijones sumas takų, bet didelė dalis tų pinigų atitektų į gemblerystės operatorių kišenius.

Gaila kad net ir unijų vadai nepermato tos piktos ligos kokia gemblerystės yra.

Politikieriai tą remia, nes jų daugybė gautų naujus darbus gemblerystės kontrolėje, takų rinkime ir tt.

VARGSTA SU SENAIŠ ISTATYMAIS

Pennsilvanija turi tam tikrus įstatymus iš 1794 metų, kurie uždraudžia sekmadieniais daryti bent kokią biznio apyvartą. "Šventę dieną švęsk", sako tas įstatymas.

Nors kitose valstijose tokie įstatymai jau senai atmetti, Pennsilvanijoje jie tebesilaiko ir iki tam tikro laipsnio yra vykdomi, nors šimtais atvejų kiekvieną sekmadienį tie įstatymai laužomi.

Tie įstatymai buvo suvaržę ir šiaip visoki judėjimą, sportą ir pramogas sekmadienį, nes sulgę to įstatymo sekmadienį turi būti paskirtas bažnyčiai. Dalis tų įstatymų buvo šiek tiek pakeista, pritaikyta laiko reikalavimams. 1933 metais ir 1935 metais legalizuota beisbolas ir futbolas žaidimas, ir leista operuoti filmų teatrums.

Tačiau pagrindiniai tas 154 metų senumo įstatymas tebeegzistuoja ir kliudo žmonių padoriam normaliam pasilinksminimui.

Naujausias įstatymas, kuris leidžia šeštadienį prisipirkti degtinės ir alaus, ir visą sekmadienį gerti, muštis ir žudyti, išrodo nėra toks kenksmingas tiems kurie laikosi už tų nusenuši įstatymų, kuris suvaržo žmogaus padorų pasismagimą sekmadienį, net ir po to kai jis ryto metą atlieka savo bažnytines pareigas.

AKRON, OHIO

KELIONĖ Į SLA SEIMĄ

Birželio 13 d., anksti rytą išsirengiau ilgon kelionėn, vykdamas į Bostoną, į SLA seimą.

Pakeliui sustojau keliose žinomose Lietuvos kolonijose, — pirmas sustojimas buvo Pittsburghas. Ten tą dieną pasitaike SLA 3-čia Apskričio piknikas, kur mane pažįstami nusiavežė, praleidom gražiai dieną ir sutikau daug senų ir naujų prietelių, taigpi net savo parapijonų iš Lietuvos.

Tą pat naktį traukiniu pasileidau į New Yorką, ir kitą rytą po 8 valandos jau atsiradau prie SLA raštinės. Kadangi seimas netoli tai visas štabas rengsi į seimą, buvo užsiėmę darbais. Pasimačiau trumpai, pasikalbėjau su vienu ir su kitu, ir atsiseikinau, iki pasimatymo 45-me seime, Boston, Mass.

Iš New Yorko važiuavau į Hartford, Conn., kur linksmai sutiko mane brolio vaikai, Juozas Ramoška ir Andrius Ramoška. Taipgi susitikom su Mr. ir Mrs. Laban, su kuriuo esame geri pažįstami nuo 1911 metų.

Hartforde aplankiau Lietuvos Piliečių Klubą, gražiai įrengtą vietą, kur visi Lietuviai, ypač jaunimas, grupuojasi ir nori padėti seniams darbuotojams.

Birželio 16 važiuoju į Simsbury, Conn., aplankyti savo seną prietelį Julij Pocių. Čia aš gyvenau 1912 metais. Tuo laiku čia buvo gražaus Lietuvos jaunimo, šiadien dauguma jų jau baigė savo kelionę išsišaltuose kapuose.

Po pasidalinimo prisiminimų su p. Pociene, ir sako man, turim laidotuves, gal norėtum rytoto važiuoti su mumis palydėti. Žinoma, sakau, jeigu kas veš, važiuosiu.

Sekantį rytą 8 valandą pribuvom į laidotuvių namus. Čia viena moteris mane prašėkinom: Kaip tu čia, Ramoška, atsiradai?

Tai gerą atmintį turi: po 37 metų pamačius pažino. Čia man teko pirmą kartą matyti militariską apeigą; įdomu buvo matyti kaip lankstoma Amerikos vėliava nuimta nuo stiebo.

Birželio 18, atsisveikinus su Pociais, sugrįžau į Hartfordą, norėdamas nepavėluoti į SLA seimą.

Bostoną pasiekęs jaučiausi nusiminęs, neturiu nakvynės. Bet čia geri žmonės, viską turėjo sutvarkę delegatams.

Teko ir čia aplankyti Lietuvos Piliečių Klubą South Boston, kur susijau ir savo pažįstamą kaimyną Kirtikį ir daug kitų.

SLA seimui baigiantis, nutariau pakalbinti Clevelandietį kaimyną Kazį Štaupą, kuris buvo seime su žmona, kad parvežtų ir mane atgal.

Jiedu sutiko mane pavėžėti, ir Birželio 26 aplėidom Bostoną, o po trijų valandų jau radomės New Yorko valstijoje.

Pradžioje matėsi tik miškai, toliau matėme gražių ukių su galvijais. Matant gražių karvių pp. Štaupai sako, kad tos karvės patektų į Lietuvą tikrai Juozas Stalinas būtų pasotintas pieno prievole.

Kazys Štaupas moka ir mėgstą dainuoti, bet kadangi jis soferiavo, jis nemėgino dainuoti, tik žiūrėjo savo darbo.

Kelionėje sutrukom dvi dienas, bet Birželio 27, sekmadienį, pasiekėm Clevelandą ir pasukui Akroną, ir aš pargrįžau namo daug kelionėje matęs ir viskuo patenkintas.

Pusbrolis A. Ramoška sako, musų Biruta parvažiuo atostogoms. Nudžiugau, kad turiu laimės pasveikinti tą žymią Lietuvaitę dainininkę, kuri jau spėjo plačiai pragarsėti.

Birželio 20, anksti rytą išvažiavau traukiniu į Bostoną. J. V. Ramoška.

ISKILMINGOS VESTUVĖS

Šeštadienį, Liepos 31 d. šv. Grigorijaus bažnyčioje susitaukė Alfonsas Karolis Miknis su Konstancija Alice Kundrotaitė. Vestuvės buvo tuo ypatingos, kad jaunąją Konstanciją prie altoriaus atvedė jos brolis adv. Aleksas, o kitas brolis kunigas davė šliubą. Vestuvių ceremonijose dalyvavo penki kunigai. Nuotaka dėvėjo baltą suknelę ir orchidėjų korsažą. Palydovės — pamergės spalvuotas balinės mados suknelės. Vyrai juodai baltai, kaip čia jau įprasta vasaros metu. Nepaprastą įspūdį darė jaunojo ir jaunosios marmytės. Jaunojo marmytė Rožė Miknienė dėvėjo ilgą mėlynos spalvos suknelę ir mažą su puikomis plunksnomis kepuraitę. Jaunosios marmytė Konstancija Kundrotienė dėvėjo rasalinės spalvos ilgą suknelę, baltą beveik šiaudų spalvos skrybėlaitę papuoštą ružavom ir mėlynom gėlytėm.

Sutuoktinių metu, kurios buvo su šv. Mišiom, puikiai solo giedojė tenoras. Vestuvių puota įvyko The Colony Hall, kuri yra jau už Detroito miesto ribų. Vestuvėse dalyvavo virš dviejų šimtų žmonių. Matėsi musų miesto inteligentų ir bizninerių. Seimininkės skaniai vaišino svečius, jaunoji maloniai sutiko ir dėkojo už dalyvavimą. Ji buvo linksmas, linksma. Orkestrui grojant, svečiai smagiai šoko.

Apie jaunųjų tėvelius būtų daug kas kalbėti, nes abu dū labai nuosirdūs Lietuviai, nuolatiniai remėjai Lietuvos reikalų ir Lietuvos tremtinių. Deja, Konstancija Kundrotienė yra našlė, bet jos vyro vietoje, jos sunus Konstantas rupinasi visais reikalais.

Ilgiausių metų jaunajai porai!

SEKINGAS LVS 6 SKYRIAUS IŠVAŽIAVIMAS

Pereitą sekmadienį, Rugsėjo 1 d. Raubių vasarnamyje suruoštas LVS 6 skyriaus išvažiavimas buvo skaitlingas ir malonus. Oras buvo geras, aplinkuma jauki. Suvažiavo virš šimto žmonių, veikėjų ir jaunimo. Apie 4 val. buvo pietūs, kuriuos pagamino skyriaus dvi labai stropios narės: Magdalena Greivienė ir Malvina Smailienė, padedant vasarnamio seimininkei Helenai Raubienei. Seimininkės prigamino dešrelių su kopustais ir bulvėmis, tortų kavos, gėrimų. Viskas skanu, patogu.

"DIDELĖ STAIGMENA"

Išvažiavimo išvakarėse musų skyriaus veikėjos ir išvažiavimo rengėjos patyrė, kad vasarnamio seimininkams Antanui ir Elenai Raubiams sukan-ka 25 metai jų vedybinio gyvenimo. Reikia, sidabrinis jubiliejus. Nors trumpu laiku, seimininkės suspėjo paruošti siurpryzą-staigmeną — ponams Raubiams.

Kai jau buvo valgiai gatavi ir žmonės susodinti apie stalus, pakvietėme p. Raubius prie stalo, nors jie išsikabinėjo, kad jiems rupi virtuvė, kad viskas svečiams būtų paruošta, bet su dideliu užsispyrimu išvadinom, o prie stalo sėdi sustoję užtraukę "ilgiausių metų". P. Raubienė susijaudinus pasitraukė nusilaužyti ašarų. Kai sugrįžo, jai buvo prisegta puiki orchidėjų puokštė ir jos vyrui Antanui baltas gvazdikas. Ant stalo padėtas didžiulis tortas su rožiu žiedeliais išrašytu parašu "ilgiausių metų". Sekė sveikinimai. Sveikintojus pakviečia šis žodžių rašytoja. Sveikina ir bendrai ietuvišką mintį pareikšia tremtiniai: adv. rašytojas Jurgis Gliudys, poetė Alė Nakiškaitė - Arbačiauskienė, Dr. B. Kazlauskas ir vietiniai Jonas Valiukas ir Juozas Kripas. Tremtiniai sudainuoja dar "ilgiausių metų" ir "Drulia". Šiai dainelei žodžius pritaikintus jubilatų pagerbimui paruošė p. Gliudys.

Po svečių kalbų gražiai atsa-kė p. Raubiai. Ypač p. Raubienė kalbėjo jautriai ir kvietė visus, kaip iki šiol, sutartinai dirbti Lietuvos gelbėjimo ir žmonių šelpimo darbą. Ji pareiškė, kad tarp daugelio laisųjų gavusi vieną nuo tremtinės motinos, kuri parašiusi, kad jos

7 metų dukrytė apsirgo džiova. P. Raubienė yra nuosirdi Lietuvė, ilgai darbavusi dėl Lietuvos reikalų, pamiršusi savo reikalus. Ir dabar ji prisiminė tik mums visiems rūpimus ir Lietuvos darbui tokius svarbius reikalus. Jai užtai galime garsiai sušukti: Ilgiausių metų Tau, Amerikos Lietuvaitė!

Po kalbų tęsėsi vaisės, žaidimai, malonios kalbos. Tomas Beganskas grojo pianinu ir Cibulskių sunus akordeonu. Vakarą baigėsi apie 10 val. Šiam parengimui gavome ir aukų. Štai LVS 6 skyr. pirmininkas Juozas Gužauskas, nors ir negalėjo pats atvažiuoti, atsiuntė 3 dėžes Coca Cola. Pini-gais parėmė Juozas Ambrosas, Juozas Tamošius, Antanas Kvedaras, Ona Vilkinė atvežė skanų surį, prisidėjo dar ir kiti.

Rengėjos buvo Magdalena Greivienė, viso parengimo seimininkė, Malvina Smailienė, kuri kartu dirbo su Greiviene, Matilda Maitienė, Stefanija Douvan, Kerševičiai, Juozas Kripas na, ir man teko prisidėti. Musų visas skyrius ir rengimo komisija reikią didelę padėką p. Magdalenai Greivienei ir p. Malvinai Smailienei, kuriuos tikrai pasiaukojančiai darbavosi ir puikiai viską suruošė.

LANKESI VIESNIOS

Pas Marytę Navickaitę buvo atvykusios dvi viešnios, Helen Zimavičiūtė ir Alberta Kavaliuskaitė iš Amsterdam, N.Y. Jos aplankė ir musų namus ir buvo malonu susipažinti.

Inž. Martynas Laurinavičius iš Lansing, Mich., gavęs tris savaites atostogų su draugais išvyko į Kaliforniją.

Musų biznieriui Morozai grįžo iš rytinių valstijų, kur leido atostogas. Šį kartą sukinėjosi New Yorko valstijoje.

Antanas ir Ona Kudžiai, taip pat biznieri, irgi atostogauja.

Antanas ir Darata Kvedarai grįžo iš Pennsilvanijos valstijos, kur atostogavo.

Albina Ambrosienė grįžo praleidusi atostogas Bostone, Mass.

LVS išvažiavime dalyvavo Kerševičių svečiai iš Kanados, tremtinis Krakaitis. M. Sims

LOS ANGELES CALIF.

PO ONINIŲ

Manau, kad šiemet nei Alvi-te nebuvo švęsta šv. Onos diena lietuviška, kaip čia Los Angeles, Calif. ne kurių Lietuvos susirinkusių Lietuvos Garbės konsulo Dr. Bielskio namuose. Čia girdėjosi Lietuvos kalbos, dainos. Matėsi žalių rutos visur. Kadangi ponia Bielskis yra Ona, tai ta proga buvo pasikvietusi pas save ir kitas Onas. Gaila, kad Ona Lužienė, Amerikos Lietuviams žinoma veikėja, negalėjo dalyvauti.

Dr. Bielskis nuosirdžia kalba pasveikino visus ir vaišino. Svečių tarpe buvo Bielskio dukrelė Rūta su savo dukrele Rutelė. Prel. Krušas, kun. Kučinskas, kun. Tamulis, Dr. Watkins su ponia matėsi svečių tarpe. Dr. Watkins žmona irgi vardu Ona. Dar dalyvavo veikėja S. Waitkė su šeima, advokatas Peters su ponia, Dr. Dagys, operos artistė Helen Bartush-Swager su vyru, Adėle Nausėdas, Stella Batkus, F. Rackus, V. Archis, J. Petrauskas su ponia, kuri yra slaugė, pianistė Tironytė, A. Nikunas ir daugelis kitų. Ponia Bielskis papuošė visas Onas gėlemis.

Onų pyragas buvo neįspajai gražus ir didelis. Buvo padabintas geltonomis rožėmis. Visi linkėjo Onom ilgiausių metų. Nepaprastas įspūdis buvo, kai dainuojant H. Bartush-Swager, o E. Tironytė akompanuojant toje visuotinoje publikos tyloje po atdaras duris girdėjosi sode gėlės fontano čiurolinimas, kaip sraunauš upelio bėgimas. Teisingai pastebėjo Ona Rackus: "didelė šventė mūsų širdyse." Taip, mums buvo labai, labai didelė šventė. Buvo kaip atlaidai.

Šiandien sugrįžė iš to puošnaus namo, kaip kokio dvaro, į gilią dulkėtą miestą, renkame atsiminimus apie tą šventę. Ona Pučaitė.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

Garsus žurnalistas Walter Lippmann. Sakoma, kad jo sekretorė karo metu teikusi žinias Sovietų Sąjungos agentams. Įdomu, iš kur žurnalisto, kad ir labai žymaus, kabinete gali atsirasti žinių, kuriomis galėtų domėtis svetimų valstybių agentai? Argi Amerikos paslaptys jau taip menkai saugojamos, kad karo metu net ir žurnalistai apie jas informuoti?

BALF'o SUTARTIS SU IRO

Liepos 20 d. Ženevoje, Šveicarijoje BALF'as sudarė oficialią sutartį su International Refugee Organization (IRO).

Pagal šią sutartį, BALF'o įgaliotiniai bei tarnautojai Vokietijoje ir Austrijoje, visose zonose (išskyrus sovietų), įgyja juridines teises ir IRO bei karo valdžių globą. Oficialiųjų įstaigų pripažinti BALF'o pareigūnai gauna pilnas teises veikti šalies, apšvietos ir labdaros reikalais.

Antras, svarbiausias sutarties punktas užtikrina BALF'o tarnautojams teisę oficialiai rūpintis Lietuvos tremtinių emigracija ir apgyvendinimo reikalais. Toje srityje BALF'o įgaliotiniai gaus federalinės valdžios ir kitų įstaigų pagalbą ir kooperaciją.

Šią sutartį su IRO pasirašiusi BALF'o įgaliotinė Europoje p-lė Izabelė Rovaitė ir toliau lieka darbuotis Vokietijoje. Darbai daugėjant, numatoma į Europą siųsti dar keletą asmenų iš Amerikos.

J. Žemantauskas Notaras

"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigus.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

CHARLES & SON FUNERAL HOME

NAUJA MODERNISKA KOPLYČIA

Charles Stapanaukas, Licensed Embalmer

7321 Puritan

Telef. University 4-4877

Detroit 21, Mich.

Namų: HOGart 8100

HOT SPRINGS, ARKANSAS

NAMAI TOLI NUO JUSŲ NAMŲ

CHARNES APARTMENTS

— LIETUVIAI —

E. M. CHARNES, Savininkė

Apartmentai ir pavieniai kambariai
Miegami kambariai su Virtuvės privilegija.
Didelis kiemas. Gražioje Rezidencinėje dalyje.

538 PROSPECT

PHONE 5163

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Įsteigtos Gegužio 15, 1928.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

Žurnalas

NAUJIENOS

32-jų puslapių

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Už Spygliuotų Vielų

Rašo KAZYS ŠKIRPA.

(Tiesinis iš pereinamojo nr.)

Pradėjęs savo protestais kopti aukštyn Vokiečių hierarchijos laiptais, ryžausi Rugsėjo 26 d. siekti pačią II-jo Reicho viršūnę — Fuchrerį ir Reicho Kanclerį Hitlerį, kaip jis oficialiai buvo tituluojamas. Suminėtos datos rašte, visų pirma leidau sau priminti Hitleriui jo paties asmeniškai, savo ir visos Reicho vyriausybės vardu, duotą man iškilmingą pažadą paremti mane, kaip Lietuvos Atstovą, mano pastangose vystyti tarp abiejų valstybių ir tautų gerus kaimyninius santykius. Šį pažadą jis pareiškė, kada 1939 m. t. y. dar žymiai prieš karą, buvau jo priimtas oficialioje audiencijoje ir jam išteikiau savo akreditavimo raštus, kuriuose pasakyta, jog esu įgaliotas atstovauti Lietuvos interesus bei ginti jos nepriklausomybę. Toliau pabrėžiau savo rašte, jog ėmiausi man pavestų Lietuvos Atstovo Vokietijoje pareigų, tikėdamasis, kad tuo galėsiu patarnauti taikai į naudą abiem tautom. Po to, trumpai apibūdinęs savo teisinę padėtį, protestą prieš pirmąją sovietų agresiją, Lietuvos nepriklausomybės atstatymą 1941 m., mano diplomatinės pastangos ją atstatyti akivaizdoje naujos sovietų invazijos ir kad mano asmens internavimą skaitau priešingu teisei bei dėl to esu pareiškęs protestą kompetetingiems Reicho ministeriams, tačiau, kad lieku nepaleidžiamas, — perėjau prie protesto pareiškimo pačiam Hitleriui ir jį formulavau sekančiais žodžiais, kurie, manau nueis į Lietuvos istoriją stambiomis raidėmis:

„Tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant nepaprastai sunkios padėties, kurioje Lietuva dabar randasi, jaučiuosi priverstas kreiptis į Jūsų Ekselenciją betarpiškai. Aš darau tai ne kuriais nors asmeninio pobūdžio sumetimais, bet Lietuvių garbės jausmo paskatintas. Diplomatinis atstovas turi ne tik pareigą atstovauti savo krašto materialinius interesus, bet pirmoje vietoje ginti savo tautos garbę.

Iš priešasties laikino laisvės netekimo Lietuvių tauta dar nenustojo nei garbės nei savo teisės ir valstybinę nepriklausomybę. Priešingai, savo kančiomis ir savo aukomis laike vienos po kitai sekančių svetimų okupacijų šio karo metu ji kreipia į save dar daugiau, kaip iki šiol, pasaulinės opinijos dėmesį, kadangi šios aukos ir kentėjimai yra nekalčiausi visoje jos istorijoje.

Jėgos pavartojimu prieš mano asmenį, kaip jos diplomatinį atstovą, yra ne tiek pažeista mano paties, kiek kad pažeista garbė Lietuvių tautos.

Kaip Lietuvos Nepaprastasis Pasiuntinys ir Įgaliotasis Ministras Vokietijoje, aš neatlikčiau savo pareigos, jei neprotestuotčiau ir jei nereikalačiau mano paleidimo. Aš darau tai vardan teisės ir bodamas mano tautos garbės.

Atidavimas mano asmeniui ir malonė ar nemalonė policijos, mano nuomone, negali prisidėti prie Vokiečių garbės. Nėra priimta, kad svetimos valstybės diplomatinis atstovas būtų areštuojamas iš tos priežasties, kad jis, atstovaudamas savo krašto interesus, laikosi kitokio nusistatymo, negu nusistatymas vyriausybės, prie kurios jis yra akredituotas.

Politika gali su laiku keistis, tačiau tautos pasiliekia ir santykiai tarp jų yra neišvengiami. Šia proga aš turiu omenyje netik šios dienos Lietuvių-Vokiečių santykius, kurie galėtų būti daug geresni, bet ir jų ateitį.

Atsiremamas į šio rašto pradžioje suminėtas Jūsų Ekselencijos užtikrinimus, apeliuoju atitinkamai į Jūsų Ekselenciją, kaip aukščiausią Vokietijos Reicho presenciją reiškęją (Wuerdentraeger), kad būtų atstatyta mano asmens laisvė ir mano diplomatinės privilegijos naudon gerų santykių tarp mūsų kraštų ir į garbę mūsų tautos.

Jei, tačiau, priešingai mano tikėjimui, paaiškėtų, jog Reicho vyriausybė, dėl kurių nors priežasčių, nebeskaito manęs „persona grata“, tai aš esu kiekvieno momentu pasiruošęs padaryti sekančias konsekvencijas: aš nėnoriu jokiu būdu tapti našta valstybei, kurioje aš veikiu daug mano gyvenimo metų dėl draugiškumo.

Apeliavimu į Hitlerį pastaciau visus taškus ant „i“. Atrodė, kad vienokio ar kitokio atgarsio ilgai laukti neprisėis. Nebudamas tikras, koks tas atgarsis galėtų būti, dėl viso ko pasigaminiau šio svarbaus rašto, kaip ir kitų mano protestų, keletą nuorašų. Vieną jų komplektą įdaviau Belgų senatoriui p. Renard, kad atgavęs laisvę, perduotų kuriam nors iš mano kolegų Lietuvos pasiuntiniui, pav. Šveicarijoje ar Londone. Kitą komplektą pasiunčiau žmonai, nors ir mažai tūrėjau vilties, kad jis ją pasieks. Porą komplektų laikiau prie savęs ir daviau juos paskaityti eilei savo draugų, kitų internuotųjų, kad galėtų pabuti liudininkais, jei su manim atsitiktų kas negero, arba naciai mane už tokius raštus kur nors be pėdsakų nudėtų.... Tačiau

Hitleris su atsakymu ilgai nesiskubino, matomai buvo per daug užimtas gydymuisi savo žaizdų, kurių jam padarė grafo Stauffenbergo bomba, sprogsi Liepos 20 d. jo vyriausioje būstinėje... Nemanau, kad mano raštą adresuotą pačiam Hitleriui, būtų kas nors išdrįsęs pakelti sulaukyti. Bet, jei taip ir būtų buvę, tai tuomi Reicho vyriausybė nuo atsakomybės neatpalaiduojama. Nuo to momento, kai raštas pasirašytas ir įteiktas valdžios pareigūnui, jis tampa formaliu: už jo turini atsako tas, kas jį pasirašė ir įteikė, o už persiuntimą toliau — tas, kam jis buvo įteiktas, šiame atsitikime stovyklos komendantas, kuris, kaip man žinoma, kalbama svarbų mano raštą dar tą pačią dieną persiuntė į Berlyną.

Kadangi į visus mano protestus Vokiečiai nekreipė dėmesio, tai teko pasirinkti kitą kelią, kaip priversti juos pasisakyti. Tai buvo tas kelias, kolį pasirenka paprastai kiekvienas kitas kalnys, kada jis skaito, jog yra neteisėtai laikomas. Šis kelias vadinasi kalėjimo disciplinos lauzimo ir bado streiko kelias. Faktiniai badauti man neteko, nes užteko vien tik paleisti gaudą į mūsų gestapinių perdėtinių ausis, jog ruošiuos badauti, jei nebusiu paleistas. Tačiau nusižengti stovyklos disciplinai vistiek turėjau, kad suteiktu komendantui konkretiškų mano nepaklusnumo faktų apie kuriuos jis turėjo pareigą raportuoti savo SS vyresnybei Berlyne. Ryškesni faktai buvo šie du: pasilikimas klausyti Šv. Mišių, kada buvo įsakyta visiems nusileisti į rusų sukaikus oro pavojaus sirenoms ir, kitą kartą, nepaklausimas SS puskarininkio reikalavimo, kad nerukytų slėptuvės prieškambarėje. Pirmasis atsitikimas buvo gana savotiškas. Alarmas įvyko kaip tik Mišių metu. Pasigirdus SS puskarininkio komandai tuojau visiems eiti į rusų, Prancuzai, kad ir nenoromis, paklausė. Likome tik dviese su kanaaninku Panaget: jis laikydamas toliau Šv. Mišias, aš gi jų klausydamas. Netrukus pasirodė pats komendantas Rautenberg, bet už pakarpoms manęs negriebė ir vėl pasišalino. Reikia pasakyti, jog alarmas buvo ne bergždžias. Britų vidutiniai bombonešiai atakavo vieną geležinkelio stotį antroje Reino pusėje, taigi už 4-500 metrų nuo „Hotel Dreesen“. Nuo priešlėktuvinių pabuklių šaudymo ir numestų bombų sproginėjimų drebejo visas namas. Truputį darėsi kaip ir nejauku, bet jei kunigas gali tėti mišias, tai kodėl man nebutų galima jų klausyti. Dievas jau yra ne tik altoriuje, bet ir su tuo kas prie altoriaus. Užtat, juk, komendantas ir neišdrįso manęs nuo jo nuvartyti.

Kitas atsitikimas buvo linksmesnis. Kai buvo įsakyta eiti į rusų, sąjungininkų lėktuvai faktiniai jau buvo praskridę pro mūsų galvas. Pasitaikydavo dažnai, kad sirenos pavėluodavo, ypačingai daug pavėlavimų budavo, kai frontas atsidūrė nebe toli nuo paties Reino, Mat, Vokiečių priešlėktuvinės apsaugos tarnybos nebesuspėdavo laiku perduoti informaciją apie prieš lėktuvus, kurie, be to, skraidė beveik be pertraukos. Kadangi dažni varymai į rusų visiems internuotiems buvo nepaprastai įgrįsę ir prilygo jų kančioms, tai visi jie dėl to labai mūrmėdavo, bet vistiek turėdavo eiti į rusų. Kadangi savo akimis mačiau, kaip lėktuvai praskrido, tai buvau užsigaš, jog esu po laiko verčiamas ištįsi į rusų. Todėl demonstratyviai tęsiau rukymą cigaretės, kiek užsilikdamas rusio prieškambarėje ir nesisukubinau į bendrą patalpą, tariamą slėptuvę. To užteko, kad prie manęs prikištų vienas sargybos SS puskarininkis. Tai buvo vienas iš akipileščių. Pats rukydamas, jis brutaliai sušuko ant manęs, kad mesčiau rukę ir tuojau eičiau į slėptuvę, nes rukyti draudžiama. Kada atkirtau jog jis pats ir sargybiniui ruko, akypileša parau-do kaip gaidys ir pagrasino man jėga. Atrodė, kad ruošėsi mane stumti ar smogti kumščiu. Paprašiau ant manęs nerėkauti, nes nesu jo pastumdėlis. Be to, nurodžiau į Prancuzus, kurie buvo liudininkais, jei jis mane užgautų.

— Tamsta nepildai įsakymo! — šaukė puskarininkis lysdamas prie manęs, lyg stumdamas mane į slėptuvę.

— Tokio įsakymo, kaip Tamstos, nesijaučiu įpareigotas vykdyti, — atsikirtau iš savo pusės.

— Aš pranešiu komendantui! — pagrasino puskarininkis.

— To aš ir noriu, — pritariau jam.

Už kelių sekundžių atėjo komendantas Rautenberg su pora polydovų SS sargybinių.

— Kodėl Tamsta nesiskaitai su Reicho įstatymais? — pastatė komendantas netikėtą klausimą.

— Jokiems įstatymams nenusižengiu, — atsakiau.

— Bet Tamsta neini į slėptuvę, tai laužymas nustatytos tvarkos, — aiškino komendantas.

— Norėjau tik baigti rukyti cigaretę, — pasiaiškinau.

— Bet Tamsta žinai, kad slėptuvėje, o taip pat ir prieškambarėje rukyti draudžiama, — diskutavo komendantas.

— Jei draudžiama, tai kodėl ruko prieš-

DP BILIAUS VYKDYMO TAISYKLĖS DAR NEPASKELBTOS

(BALF'o Pranešimas)

Nekantriai laukiame naujojo DP įstatymo vykdymo, pagal kurį Amerika įsileis 205,000 tremtinių. Tame skaičiuje bus keliolika tukstančių Lietuvių, manome, apie 14,000. Tuo būdu per du metus kas mėnesį sulauktume po apie 500 Lietuvių.

Įstatymas jau įsigaliojo, bet dar nepaskelbtos jam vykdyti taisyklės.

Kai tik bus paskirta komisija šiam įstatymui vykdyti ir kai ji savo darbo taisykles paskelbs, tuoj bus informuota Lietuvių spauda, BALF'o skyriai, kooperuojančios draugijos, įstaigos ir visi imigracija suinteresuoti.

Be to, BALF'as smarkiai instruktuos savo įgaliotinius Europoje ir nurodys, kokių būdu Lietuviams DP patekti į emigruojančių į Ameriką skaičių. KAIP TREMTINIAMS PADĖTI ŠIANDIEN

Kol tremtiniais didesniais skaičiais pavyks iš Europos į Ameriką išvykti, dar praeis keli mėnesiai, o kitiems truks iki 2 metų ir gal dar ilgiau. Tuo laiku jiems reikia gyventi: kiekvieną dieną maitintis, apsigydyti, gydytis ir ruošti ne visai aiškiam rytojui, kad ir tai pačiai emigracijai. Be to, žymiai didesnė jų dalis negalės pas mus atvykti. Jie labiausiai reikalingi paramos.

Dabar vyksta BALF vajai: rubams, maistui ir kitoms daiktinėms dovanoms. Nuo Rugsėjo 1-mos dienos prasidės didysis piniginis vėjus, kuriam jau dabar reikia ruošti: išsiskirti vėjui vesti komisijas, pasiskirti pareigoms, pasiruoti planus, kuriais galėtume pasiekti ko didžiausią skaičių žmonių, įstaigų bei draugijų, galinčių tremtiniais pagelbėti.

Jūsų padovanotos ar surinktos daiktinės dovanos tuoj yra BALF'o centro pasiunčiamos į Europą. Piniginių vėjumi pagelbėsime tremtiniais įgyti, ko daiktinėmis dovanomis negauname ar nepakanka mums gauname.

Tremtiniais imigraciją pagelbėti, imigruoti pagal naują įstatymą, reikia užpildyti butais ir darbais užtikrinimų blankus. Gimines, draugai ir net visai tremtinių nepažįstą, malonėkite BALF'o pasiųstus blankus ko greičiausiai užpildyti ir grąžinti BALF'o centrui. Juo greičiau blankus grąžinsite, tuo greičiau tremtiniai gaus progos patekti į emigracijos eilę.

Neturintieji BALF'o blankų prašykite, tuoj pasiųsime. Visais tremtinių šalpos ir imigracijos reikalais prašome kreiptis į BALF'o centrą. Adresuokite:

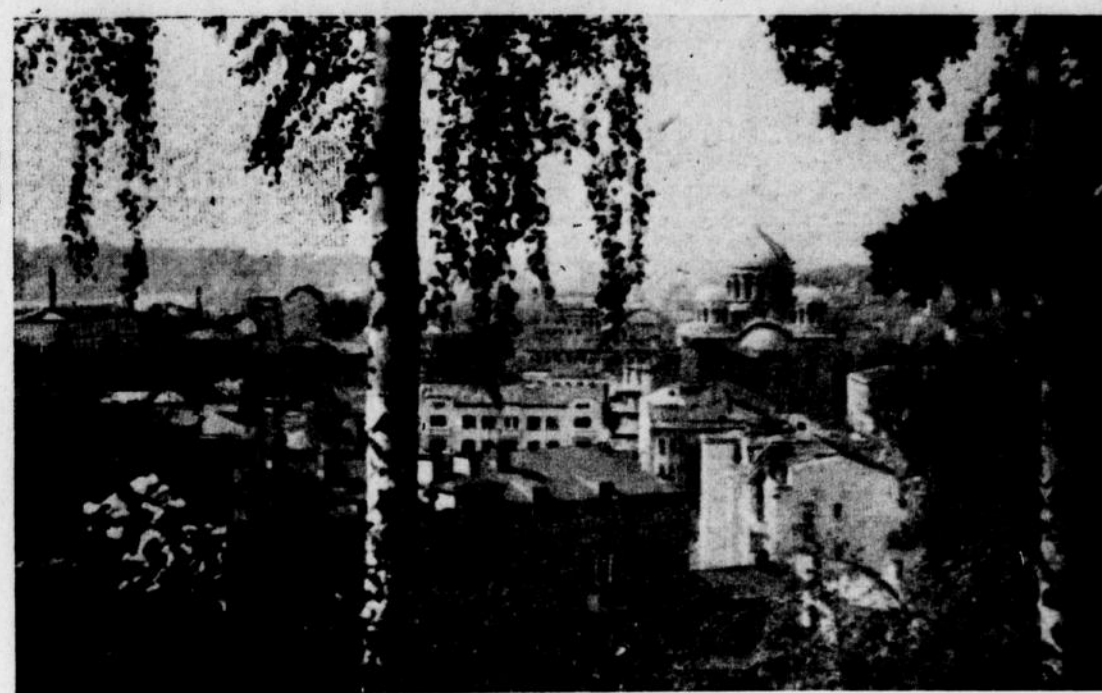
United Lithuanian Relief Fund of America
105 Grand St., Brooklyn 11.
N. Y.

BELGIJOJE langams stiklo išdirbimas paimta valdžios kontrolė.

kambaryje jūsų sargybinių, — diskutavau ir aš. — Prašau liautis ir eiti į slėptuvę, priešingu atveju aš busiu priverstas raportuoti aukščiausiai, kad Tamsta neklausai įsakymų, — pagrasino komendantas kiek pakeltu balsu.

— Tamsta gali tai padaryti, tačiau, teiktės savo raporte pažymėti, jog aš taip pasielgiau protestuodamas prieš tai, kad esu verčiamas eiti į slėptuvę, kada prieš lėktuvai jau seniai praskrido, kad Tamstos puskarininkiai brutaliai su manim elgiasi ir kad, kaip svetimos valstybės atstovas, esu Vokiečių laikomas už spygliuotų vielų.

Nors po to komendantas daugiau nebeįkrito, bet geroju prikalbinėjo mane triukšmo nedaryti, tačiau šis incidentas neliko be pasekmių. Lapkričio 27 d. susilaukiau aukštesnių Gestapo pa-

Žvilgsnis į Kauną nuo Vytauto Kalno.

Tremties Krepšininkai Prancuzijoje

Lietuviai krepšininkai (basketbolininkai) garsina

Lietuvos vardą

Rašo K. Čerkelionas

Tremtinių tarpe Vokietijoje galima rasti daug pasižymėjusių Lietuvių sportininkų. Jie yra susiorganizavę į keliasdešimt sporto klubų ir kiek šalys leidžia gražiai garsina Lietuvių vardą.

Iš kovos žaidimų populiariausias yra krepšinis. Ir ne veltui — 1937 ir 1939 m. Lietuviai buvo laimėję Europos meistrų vardą. Toji dviguba pergalė ir nulėmė, kad krepšinis Lietuvių jaunomeneje tapo kaip ir tautiniu sportu.

Vokietijoje, be daugelio atskirų klubų komandų, dar 1945 m. buvo sudarytas reprezentacinis vienetas, kur susibūrė patys pajėgiausi žaidikai. Reprezentantai per trejus metus yra sužaidę per 300 rungtynių ir labai sėkmingai garsino Lietuvius svetimauciu tarpe. Daug rungtynių jie turėjo su Amerikiečių kariais ir beveik visais laimėjo.

1946 m. Ženevoje, Šveicarijoje, įvyko pirmosios po karo Europos krepšinio pirmenybės. Buvo dėta pastangų, kad jose galėtų dalyvauti tremties krepšininkai, kaip Europos meistras. Dėl nepalankių politinių aplinkybių, musikiams nebuvo lemta ginti meistrystės ir taip meisterio vardas be kovos atiteko Cekoslovakijai. Į Šveicariją buvo įsileisti tik trys mūsų krepšinio atstovai: Puzinauskas, adv. Keturakis ir žurnalistas Čerkelionas. Jie suėjo į kontaktą su vakarų Europos krepšininkais ir tarėsi, ar negalėtų mūsų žaidikai kur nors nuvykti sužaisti draugiškų rungtynių. Pažadų buvo gauta, bet kol visa tai tapo tikrove, praėjo daug laiko.

1947 m. keletas tremties krepšininkų neoficialiai pateko į Prancuziją ir per Sekmines Monte Carlo laimėjo tarptautinį turnyrą. Vėliau keli žaidikai

ilgesnį laiką žaidė Prancuzijoje už vietos klubus, o 1948 m. Birželio 14 d. išmūšė seniai lauktoji valanda. Tą dieną tremties krepšininkų rinktinė komanda jau galėjo oficialiai pervaziuoti Prancuzijos sieną ir pradėti plačias gastroles.

Pirmąsias rungtynes Lietuviai turėjo Strassbourge ir ten nugalėjo vietos Sporting Club 55-22. Pradžia buvo sėkminga. Kitose rungtynėse musikišiai įpylė Mulhouse miesto L'Esperance klubui 63-29. Lietuviai užimponavo Prancuzams savo gražiu, švelniu, preciziniai tikslu žaidimu ir nuostabiai tiksliais metimais. Vėliau Lietuviai nuvyko į stambų Prancuzų pramonės centrą Lyoną, kur yra, galima sakyti, Prancuzų krepšinio židinys. Lietuviai šioje dvikovėje turėjo kovoti ne tik prieš stiprią komandą, bet kas blogiausia ir prieš Prancuzų teisėją, kuris atrodė lyg šeštas Lyono komandos žaidikas ir savo nesuprantamais sprendimais darskė rungtynių vaizdą. Du mūsų žaidikai buvo pavojingai sužeisti, baudos metimų Lietuviai kaip ir negavo mesti. Pasekmė 23-22 Prancuzų naudai, ko nebutų buvę, jei būtų teisėjaves objektyvus teisėjas.

Vis dėlto mūsų vyrai nenusilemė ir tolesniuose susitikimuose parodė savo aukštą klasę. Montribose jie laimėjo prieš Prancuzijos garbės klases meisterį AS Roanne 44-23. Toliau ejo kaip iš pypkės: Lietuviai sutriuškino Charlieu 77-29, du kartus atskaitė Montbrisonui 43-36 ir 62-37.

Iki šiol turimomis žiniomis, Lietuviai iš 15-kos rungtynių yra laimėję 14. Važinėdami po visą Prancuziją jie taip pat žaidė Paryžiuje ir šiomis gastrolemis išgarsino Lietuvius sportininkus, kaip dar niekad Prancuzijoje.

reigunų vizito. Tai buvo valdžios patarėjas Dr. Matschke, iš Koelno, ir Godesbergo Gestapo viršininkas, kurio pavardės neįsidėmėjau. Dr. Matschke buvo atvykęs pas mane parėdymu iš Berlyno. Pasikalbėjimas įvyko akivaizdoje komendanto Rautenberg. Jis prasidėjo nuo to, kad Dr. Matschke pasiteiravo ar aš gerai suprantu Vokiškai. Kada atsakiau, jog tikiuosi suprasti, Dr. Matschke, lyg turėdamas atskleisti man kažką nepaprastai svarbaus, paprašė manęs atydziai įsidėmėti ką jis man pareiškė ir gerai pagalvoti, kokį į tai duoti atsakymą, nuo to, esą, daug kas pareis.

Susėdus visiems prie stalo: iš vienos pusės jie trys, iš kitos — aš vienas, Dr. Matschke pasakė štai ką:

(Bus daugiau)

Reikia pažymėti, kad į Prancuziją galėjo išvykti ne visi pajėgesni žaidikai. Keli nebuvo praleisti per sieną, nes ne dėl jų kaltės dokumentai nebuvo pilnoj tvarkoj. Bet ir tie septyni vyrai, kuriems buvo lemta prasikirsti langą į užsienį, be priekaišto atlieka savo užduotį — rungtynių pasekmės ir Prancuzų spaudos giriantieji atsiliepimai ryškiai kalba, koks didelis žygis Lietuvius naudai.

Prancuzijoje žaidžia: Grybauskas, Gaillius, Birutis, Lauraitis, Ginčias, Varkala, Andriulis III. Daugiametis rinktinės žaidikas Puzinauskas tarnybos reikalais buvo išvykęs į Belgiją, o nuostabiųjų brolių krepšininkų Norikų, kaip ir Andriulo II Prancuzai dėl minėtų smulkmenų nepraleido.

Vokietijoje likę krepšinio menininkai (taip juos ne kartą praminė Vokiečių spauda), taip pat mesnaudė. Jie laimėjo jau kelintą metą iš eilės tremties Pabaltijo (Lietuviai, Latviai, Estai) meisterio titulą, baigimėse rungtynėse įveikė amžinų priešininkus Latvius, kurie 1935 m. taip pat yra buvę Europos meisteriais. Šį kartą Lietuvius atstovavo daugiausia veteranai: Puzinauskas, Baltrunas (abu žinomi iš Europos pirmenybių 1937-39 m. ir 1938 m. viešėje Amerikoje) ir kit.

Kadangi sportas pasaulyje turi didelės reikšmės bendradarbiaujant atskirų tautų jaunimui, galima tik stebėtis mūsų vyrų ryžtumu. Sunkiose sąlygose, stingant aprangos ir maisto, jie savo pasiekimais tiek Vokietijoje, tiek Prancuzijoje įrašė daug aktyvų Lietuvius populiarumui. Jų darbas yra pažymėtinas svarbos, ypatinai šiuo laiku, kai tremtiniais reikštis daug durų tebėra uždarytų — sportininkai turi progos pademonstruoti Lietuvius tautos ryžtumą, sugebėjimus ir jie tą pareigą atlieka be šešėlių.

„GELEŽINĖ UZDANGA“ SVEDIJOJE

Sovietų ambasadorius Švedijoje įteikė Švedų vyriausybei protesto notą dėl Vokiečių filmos „Geležinė uždanga“ rodymo Švedijos teatruose. Ši filmas, kaip žinome, pagaminta Hollywoode ir yra nukreipta prieš bolševizmą. Ambasadorius motyvavo, girdi, jos rody-mas galis pakenkti geriems Švedijos-SSSR santykiams. Tai sužinojusį Švedų visuomenę pradėjo bėgti į kinas ir nedaug liko tokių, kurie nebutų šios filmos pamatę.

Švedų valdžia pareiškė neturinti galimybės sustabdyti rodymą filmos, kuri jau kartą buvo cenzūros praleista. Ji tik bauginavo SSSR ambasadą apie notos gavimą. (K. Pl.)

THE LINCOLN Electric Co. pasirengus statydinti didelę savo dirbtuvę už \$10 milijonų, prie St. Clair ir E. 178th St.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

VIENYBĖ — GALYBĖ

Visiems geros valios Lietuviams, gyvenantiems Amerikoje ypatingai rūpi du dalykai: (1) Lietuvos laisvinimo darbas ir (2) Lietuvių tremtinių padėtis. Abu šie dalykai vienas su antru tampriai rišasi, nors kiekvienas jų turi ir savo atskirą vagą. Gerai suprasdami savo jėgas, išteklis ir galimybes, nesunkiai prisipažįstame, kad tiek Lietuvos laisvinimo reikalas, tiek ir Lietuvių tremtinių padėtis gerinimas labai daug priklauso nuo bendrų tarptautinių aplinkybių. Amerikos Lietuviai jaučiasi, vienas mažiau, kitas daugiau, įsijungę vienaip ar kitaip į bendrą Lietuvos ateitį ir Lietuvius liečiantį reikalą. Bet kuo toliau tas reikalas gyvėja, kuo daugiau jis plečiasi, tuo plačiau vis girdime balsų dėl tinkamesnio persitvarkymo ir kitokio prisitaikymo prie naujų reikalavimų. Vis daugiau girdime nusiskundimų, kad nepadarome tiek, kiek galėtume padaryti; kad nesame pilnai vieningi dėl priemonių ir kelių, naudojamų Lietuvos bylai ginti ir remti. Tokie priekaištai daromi ne kokiai vienai srovei ar vienam asmeniui, o bendrai visoms Lietuvos reikalais besisielojančioms srovėms ir visai Lietuvių masei.

Kas darosi Amerikos Lietuviu tarpe, mes patys matome čia "prie mūsų kojų." Kas darosi Lietuvių tremtinių tarpe, mes girdime iš atvykusių tremtinių ir skaitome gaunamuose laiškuose. Jei mes teisingai daugiau dėmesio kreipiame į tai, kaip dirbama Lietuvos reikalui čia Amerikoje, tai tuo nesumažėja mūsų pareiga įdomautis, kaip tvarkosi Lietuvos laisvinimo reikalai ten tremtiniuose. Ir kiekviena gera žinia mus ne tik džiugina, bet ir stiprina. Ir kiekviena iš ten ateinanti bloga žinia mums skauda. Tarp tokių džiuginančių naujienų yra viena, kuri vėl patvirtina mūsų dėsio: ji kalba apie visų iki šiol atskirai dirbusių jėgų įvykusį susivienijimą. Kol kas smulkiau mes negalime apie tą įvykį Lietuvių veiklos susivienijimą Europoje kalbėti, nes piktas priešas laiko ištempses ausis ir kol esame "mušio lauke", tol privalome laikytis žodžio ir minčių drausmės. Bet mums užtenka vien žinoti, kad Lietuvos laisvinimo klausimas, iki šiol išmėtytas tarp kelių rankų, dabar priklauso vienam vyriausiam organui. Padarytas žingsnis yra sveikintinas: jis pašalina iš dalies tam tikrus nesklaidumus ir mūsų tarpe. Juk ne vienam iš mūsų, kuriam teko arčiau matyti ir geriau girdėti tušius ginkus tarp Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK'o) ir Bendrojo Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdžio (BDPS), neatrodė naudinga, kai šios dvi organizacijos ėmė dar labiau skaldyti Amerikos Lietuvius.

Žodžiai pamoko, pavyzdžiai patraukia, taip kalba sena patarlė. Daug išlietų žodžių įvairiuose ginčuose turėtų ir mus, Amerikos Lietuvius, pamokyti, jog, "kur du stos, visados daugiau padarys: viens pradės, kiti padės ir daug toliau vays." Gi įvykusio susivienijimo pavyzdys turėtų mus patraukti į nuoširdesnį, atviresnį ir sąžiningesnį norą visoms Lietuviai laisvės siekiančioms srovėms greičiau susiburti į vieną centrą. Tą brangų ir didelį norą visose srovėse turi nulemti ne asmeniškai palinkimai, ne siauri partiniai apskaičiavimai, ne mažutė srovinė politika, o bendras Lietuvos šauksmas, prieš kurį privalo nutilti visi kiti verkšlenimai dėl atskirų srovių reikalų. Joks mušis nebuvo laimėtas išmėtytais frontais be ryšių ir be vieningos vadovybės. Iš bendros tarptautinės politikos mes gauname kasdien vis naujų pavyzdžių, kaip neišvengiamai klumpama, kaip nusikalstamai maišomasi ir kaip be paliovos vis springstama, kai trūksta vieningos valios.

Tegul niekas nepamano, kad kai mes kalbame apie vieningą valią, turime prieš akis vienos partijos ar vieno asmens diktatūrą. Vieninga valia mums reikšia ne ką kita, kaip panaikinama nereikalingų dvilypumų ir atsiskaitymą nuo vėžio, gulbės ir lydekės darbu. Sunku vežimui riedėti, kai jį traukia keli arkliai, valdomi kelių nesuskalbančių asmenų.

Ivykiai rodo, kad yra pagrindo laukti reikšmingų pasikeitimų Europoje. Tie pasikeitimai neabejotinai palies ir Lietuvą ir atneš naujų uždavinių. Jei mes vienin-gai juo sutiksim, tai sėkmingiau patarnausime mūsų ir mūsų tėvų žemei. Vaikščiodami gė atskirais takais ir takeliais, padarome tik daugiau triukšmo, greičiau įsi-pykstame ir išsieikvojame. Pasidarome smulkūs partiniai kareiviukai, o turėtume būti stambūs Lietuvos laisvės gynėjai.

Dirva nei kiek nesibijo, jei jos pasikartojantį raginimą jungtis visiems Amerikos Lietuviams į vieną centrą už Lietuvos išlaisvinimą kas nors pavadins silpnybės ženklu. Nuo tokių žodžių mums nebus nei šilta nei šalta. Mes kantriai raginsime ir toliau Amerikos Lietuvius širdingon vienybės darbuose dėl Lietuvos laisvės, nes esame giliai įsitikinę, kad tokia vienybė sudaro ir mūsų visų galybę.

SUVIENYTŲ Valstijų valdžioms įstaigoms jau kuris laikas buvo žinoma apie sovietų šnipų veikimą šiame krašte. Kodėl nebuvo iš karto imtasi prieš juos jokių priemonių? Atsakymas į šį klausimą gali būti dvejopas. Pirmiausiai buvo norėta susekti galimai didesnį šnipų skaičių, o antra yra reikala išskirti aiškėn tinkamą momentu. Sovietų Sąjunga yra labai jautri tokios rušies istorijoms, parodančioms visą nešvarią sovietų užkulisinę veiklą. O čia kaip tik ir yra geras kozyris Suv. Valstijų diplomatams Berlyno ir visos Europos politiniame žaidime. Iš kitos pusės, tai padės atatinamai nuteikti ir visą Amerikos visuomenę. O jos vienoks ar kitoks nusistatymas šiuo momentu yra labai svarbus.

SOVIETUOSE VIS KOVOJAMA PRIES KOMUNIZMĄ

Kas dedasi Rusijoje, pačioje tikroje Rusijoje, būtų įdomu bešališkai patirti.

Bet kad ten einasi visokios negerovės, parodo pačių sovietų išleidžiamos žinios į pasaulį. Tarp tų keistų žinių yra viena ir tokia, kuria komunistai gal but nori įgyti sau kredito. Bet tas parodo kaip jų pastangos yra bergždžios.

Per virš 30 metų sovietuose kovojama visais net žemiausiais budais išnaikinti, išplėsti iš žmonių tikėjimą, bet tikėjimas ten, matyti, randa sau vietos ir dabar, nors tikinčioji senoji gentkartė jau išmirė, dar likus viduramžė gentkartė jau turėjo būti atgrąžinta nuo tikėjimo per tuos 30 metų, o jaunoji gentkartė kuri per 30 metų išaugo, galėjo būti išauklėta taip kad ji apie religiją-tikėjimą nieko nežinotų.

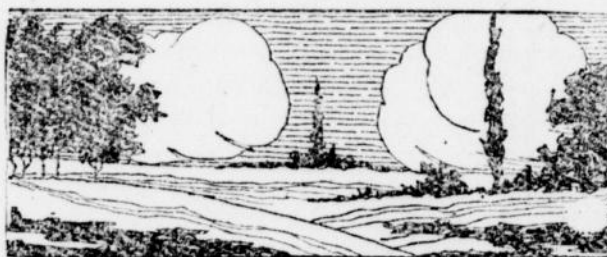
Kova su tikėjimu, žmonių religinių palinkimų sunaikinimas sovietuose jau senai turėjo būti užbaigtas reikalas.

Tačiau dalykas kitoks negu komunistai nori. Dabar vėl paskelbta kad sovietuose pradėta naujas vėjus prieš religiją, ir dar trys kiti laikraščiai prisidėjo prie to vjaus.

Tie laikraščiai yra mokytojų organas, vienas vadinamas kultūrinis žurnalas, ir jaunimo organas.

Maskvos ir Kijevo radio užkinkytai tame vajuje kovai su tikėjimu Rusijoje. Visokiausios bolševikų išgalvotos priemonės išnaudo pastatytos rauminių religiją iš užgultų muzikų minčių.

Jaunimo organas tiesiog paskelbia kad tarp sovietų jaunimo randasi "atžagareivių", kurie dar neatsikrato religijos.

GELEZIS IR PLIENAS

(Bern. Brazdžionis)

Geležis ir plienas tau sukaustys žydinčios jaunystės troškimus, Nematysi saulės rytui austant Ir akis užmirši mylimos.

Busi tu besielis automatas, Didelės grandies maža dalis, Ir pirmų sapnų jaunystės metuos Užesj tvankiam širdis paklys.

Geležies ir plieno pilnos rankos Ir krutinė jų pilna, pilna... O kažin kur žydi žalios lankos, O kažin kur — vasaros daina....

O dainos tos, rodos, niekad, niekad, Darbo verge, tau girdėt neteks. Kol širdis, plieniniams kujams pliekiant, Ir patį plieniniais smugiais plaks.

IŠ TĖVYNĖS IŠEINANT

(Petras Babickas)

Kai ašėjau per tamsią niurį giria, Šiuo eglės, pasilik kalbėjo. Širdis jei skausmo daug yra patyrus,— Lapelis vėjuije....

Nuvargęs ir liuliojamas svajonių Vis kaž ko laukiu... Jos? Draugų savų? Jų tukstančiai nunai taip pat klajoja

Tarp girių ir javų. Aušra išaušo, monų burtai krito, Širdij graudžiai pravirko Lietuva, O siaubas sekė įkandin tą rytą, Kaip seka žmogų mylintis šuva.

Jeigu tokių pragariškų priemonių kovai su religija imasi vėl, po to kai per 30 metų Rusijoje religija buvo naikinama, bažnyčios, cerkvės griau-namos, išniekinamos, ir dvasiškai išblaškyti, nubausti, nužudyti, — reikia aiškiai darsi-leisti kad Rusijoje kas nors pastumėja religijos plitimą. Ji lyg iš nežinomų versmių plinta ne tik senųjų tarpe, bet ir mokyklinio amžiaus jaunime ir jaunamečiuose, ką patvirtina mokytojų ir jaunimo organų užverbavimas kovoti prieš tikėjimą.

Rusijos muzikelių tikėjime be abejo užsiveria maldos ir troškimai kad vėl sugrįžtų "gerieji carų laikai", kuomet žmonės turėjo laisvę ir palyginamai žmoniškai gyveno.

Ir Lietuviai komunistai, paragavę Maskvos pavyzdį, dabar meldžiasi ir trokšta kad sugrįžtų "geri Smetonos laikai".

BRITAI ATSIKANDO SOCIALIZMO?

Viename pastarų susirinkimų, Britų Darbo Partijos vadai paskelbė jog jie pasiryžę liautis nacionalizavę industrijas ir pradės modernizuoti Anglijos dirbtuves privatinų savininkų vadovybėje.

Tokį paskelbimą daro dabar, rengdamiesi 1950 metų rinkimams.

Ar tai yra tik socialistiška apgavystė, apraminti įtužiusius Anglijos gyventojus, dėl to kad socialistiška programa neatneš nieko gero nuo 1945 metų, ar ištikro darbiečiai-socialistai nori prisipažinti kad nacionalizavimas industrijų yra tik be-zavimas industrijų yra tik nepavykus socializmo praktika, kuri pasakoje gražiai skamba.

Anglijos žmonės, pabandę to socializmo, tikrai šluos jį laukan sulaukę kitų rinkimų. Tai-gi, socialistai, kurie gali prisitaikyti ir prie komunistų ir prie kapitalistų, galvoja kaip vėl išlaikyti valdžią savo rankose.

SIŪSKIT Dirvai žinias apie mirimą Lietuvių jų kolonijoje, paduodant amžių ir kilimą iš Lietuvos.

SKAITYMAI

Slaptasis Karas Lietuvoje

SOVIETŲ AGENTŲ VEIKLA VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METU

(Tęsinys iš pereito nr.)

Tenka dār pridurti, kad tarp kompartijos ir karinės vadovybės buvo tam tikras trynimasis dėl slūnciamų grupių uždavinių. Politiniai organai reikalavo, kad grupės užsiimtų kompartijos atgaivinimu, "komjačekų" sudarymu, propaganda ir aktyviu sabotažu. Tuo tarpu, generallinis štabas norėjo gauti žinių apie kariuomenės judėjimą, dislokaciją, ginklavimą ir pan. Vienas grupės vadas iš tų dviejų instancijų gavo prieštaraujančias instrukcijas. Jam nevisai buvo aišku kokiomis vadovautis. Patekęs į Lietuvą jis paklausė savo proto ir... nieko nedirbo.

Kariuomenės pareigūnai aiškino kad esą nėra jokio tikslo vesti propagandą, nes tuo tik nėra joki otikso vesti propagandą, nes tuo tik greičiau išsidiuos. Taip pat beprasminga vieną kartą sugadinti geležinkelį, nes tik padidinsi būdrumą. Verčiau pastoviai tiekti žinias. Karininkai aiškino, kad partija jiems tik parinko žmones, kurie ateityje turės klausyti kariuomenės įsakymų, kompartijos pareigūnai iš savo pusės reikalavo jų klausyti, nes kariuomenė duoda tik lėktuvus ir radio aparatus.

Pagaliau agentas atsidurdavo lėktuve. Po kelių valandų skridimo reikėjo šokti į nežinią. Agentui daug galvoti nebuvo leidžiama. Nedrįsčiau šokti du lėktuvų įgulos nariai pakeldavo, įsiubudavo ir sviesdavo lauk. Buvo ir nelaimingų atsitikimų. Semeliškų valstijos laukuose buvo rastas vienos Rusės-radistės lavonas su neat-sidariusiu parašiu. Kitam agentui — Lietuviai beatsidarus parašius užsikabino už lėktuvo gilumos vairo. Nelaimingas nuo Tautų jėgų parašius suplyšo ir jis kaip akmuo krito žemėn...

Žvalgybai siunčiamos grupės buvo silpnai ginkluotos. Visai grupei buvo duodamas vienas revolveris ir viena rankinė granata. Budavo įsakoma nesileisti į jokias kautynes ir nebegalint pabėgti revolveriu nusišauti, o granata susprogdinti radio siųstuva. Pasiduoti ir nelaisvę buvo griežtai draudžiama. Pasisekimo atveju buvo žadami ordenai, kartu grąšinama, kad, pavestą uždavinį neįspildžius, visur siekianti NKVD ranka pavyzdinai nubaus.

Atsidurus žemėje, prasidėdavo tikrieji var-gai. Kadangi šokama buvo naktį, sunku buvo susirasti. Reikėjo sunaikinti parašius ir susiras-ti krovinį — maistą ir radio siųstuva, kuris bu-vo išmetamas kitu parašiu. Be to, reikėjo nu-statyti savo nusileidimo vietą. Pasitaikydavo di-delių klaidų. Taip vienas desantininkas, kurį rei-kėjo išmesti Rytprusiuose prie Ploetzen, navi-gatoriaus suklydimo dėka atsidūrė prie Prienų. Kadangi jis buvo Vokietis, tai Lietuvoje nesu-gebėjo ilgai slapstytis, o Suvalkijai skirta gru-pė buvo numesta netoli Insterburgo, kur tuojuo buvo sulikviduota. Normaliai tačiau grupės su mažom paklaidom buvo išmetamos joms skirto-se vietose, paprastai retai apgyventose, miškuo-se, pelkėse. Agentai pirmas dienas slapstėsi, bi-jodami pasirodyti, nes nežinojo tikrosios Lietu-vos padėties. Jų padirbti dokumentai buvo la-bai blogai pagaminti ir su jais viešai rodytis bi-joj. Tačiau atsivežtajam maistui pasibaigus, bėdas išvaydavo ir žmonės. Nuo to laiko pavo-jus smarkiai padidėdavo.

Daugelis agentų, kurie sovietams dirbti ne-norėjo, pasinaudodavo proga ir nuidavo namo, nors tai buvo sovietų griežtai uždrausta. Ska-ičiuojama, kad 1942 m. nei viena grupė savo tie-sioginiu darbu neužsime. Kiekvienai atveju so-vietai iš jos neturėjo jokios naudos. Lietuviško-se srityse tie agentai neturėjo vilties susilaukti bet kokios paramos, geriau buvo Lenkų ir Rusų, ypatingai sentikių gyvenamose srityse. Bendrai imant, tenka pastebėti, kad nors Vokiečiai tuo laiku jau Lietuvoje neturėjo jokių simpatijų, ta-čiau bolševikų agentai dar mažiau. Žemiau patie-kiami keletą dramatiškesnių tokių sovietų agen-tų grupių likimo pavyzdžių.

1942 m. ankstyvą pavasarį Trakų apskrityje buvo išmesta sabotažnikų grupė ir trijų vyrų ir vienos merginos. Jų uždavinys buvo nuol-trukdyti geležinkelį judėjimą Kauno-Vilniau ruože. Reikia pastebėti, kad visi tos grupės dalyviai buvo įsitikinę stalinistai.

Grupę pradėjo veikti. Pirmoji padėta mina nesprogo. Vyrų pabugo miną pataisyti, bet jų draugė pasirodė drąsesnė. Sekantis traukinys miną susprogdino, nuostoliai nebuvo dideli, ta-čiau atkreipė Vokiečių dėmesį. Vokiečiai pradė-

jo įieškoti samokslininkų. Vėliau buvo rasti dviejų grupės dalyvių vesti dienoraščiai. Matyti, jie norėjo turėti savo veiklos pateisinamuosius dokumentus. Charakteringa, kad ir ten netruko panegirikų Stalinui. Iš tų dienoraščių matyti kaip jų gaudytojų ratas darėsi vis ankštesnis ir ankštesnis.

(Bus daugiau)

SAVAITĖS VEIDAS

Rašo DŽIM-BIM.

STASYS LOZORAITIS

NIEKO nėra lengviau, kaip buti geru diplo-matu didelės valstybės, kuri savo galia uždengia visas klaidas, o dažnai net iš klaidų padaro ver-tybes... Kas kita mažų valstybių diplomatams; jiems reikia ir daug šviesaus proto, ir sveiko nu-jautimo, ir laimės ir visokių kitokių sugebėjimų, be kurių jie negalėtų apginti net ir mažiausių mažos valstybės reikalų.

Lietuvos nepriklausomybės gyvenimas nu-truko per greitai, kad dvidešimties metų laiko-tarpje būtų galėję išaugti didelio tarptautinio mąsto diplomatai. O vis dėlto vienas kitas jau buvo bekopias į garsenybes... per visus metus pasirodymus Tautų Sąjungoje ir per vis plačiau garsėjusias Lietuvos bylas dėl Vilniaus ar Klaipėdos. Tiesa, Stasys Lozoraitis turi per daug ramią prigimtį ir per daug atsargų protą, kad būtų panorėjęs patapti žymiausiu Lietuvos diplo-matu. O juk siekiant aukštybių ir garso, beveik visados reikalinga daugiau rizikos, negu turima jėgų ir daugiau norų, negu galimybių.

Stasys Lozoraitis nuo pirmų savo diplomati-nės karjeros metų nepasijūmėjo nei tuščiavidu-ris išdidumu, nei noru mestis avantiūron, nei ko-kiais kitais iš anksto neapskaičiuotais sumany-mais. Prieš 25 metus įstojęs diplomatinė tar-nybon mažai reikiščiau sekretoriumi Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, jis kantriai ir atsargiai lipo per visus diplomatinio pareigų laiptus, kiek-viename jų pasimokydamas. Bet joks "gizelis" negali tapti geru meistriu, jei jis pasitenkins savo amatu ir neturės noro pralenkti savo moky-tojų. Lozoraitiui nereikėjo tos pamokos karto-ti: jis savo rupestingumu darbe ir savo atsidėji-mu diplomato atečiai greit lipo aukštyn. Nuo se-kretoriaus iki patarėjo, nuo patarėjo iki įgalioto ministro, o paskui jau per užsienių reikalų mi-nisteriją iki pačios viršūnės — iki užsienių rei-kaų ministro. Apie šešius metus išbuves Berly-ne, Lozoraitis buvo laikomas gerai pažįstančiu visus Vokietijos diplomatinis užkulius ir kaip toks tinkamiausias Lietuvos atstovas sunkiems Klaipėdos klausimams spresti. Prisimintina, kad tai buvo 34-35-36 metai, kada teko Lietuvai turėti labai nemalonių reikalų su hitlerine Vokie-tija, kuriai, anot Goebbelso, Lietuva, kaip muse-lė įkyriai lipo ant nosies... Žauniui per daug įsipykus su Vokiečiais, reikėjo jį pakeisti nauju užsienių reikalų ministru. Ir nerasta nieko ge-resnio, kaip Stasys Lozoraitis, tuo metu jau dir-bęs Kaune užsienių reikalų ministerijoje. 1934 metais jam buvo pavestos užsienių reikalų mi-nistro pareigos. Tai buvo pats jauniausias Lietu-vos ministras ir jauniausias užsienių reikalų mi-nistras visame pasaulyje... Vos su 36 metais amžiaus, bet, su nemažu patyrimu ir su neblo-gais patarėjais, Lozoraitis išstisus keturius me-tus išlaikė Lietuvos užsienių reikalų ministro kėdę.

Vokietija tada kilo ir plėtėsi ne metais, o dienomis. Klaipėdos kraštas braskėjo: Sassas su Neumanu organizavo Klaipėdos krašto atplėsimą nuo Lietuvos ir prijungimą prie Vokietijos. Di-džioji Sasso-Neumano byla buvo karta ir Lozo-raičio diplomatijos byla: Sassas-Neumanas buvo nuteisti, bet už tai pačiam Lozoraitiui reikėjo vėliau pasitraukti ne dėl ko kito, kaip tik dėl tos bylos. Užleides savo vietą nelaimingam Uršui, Lozoraitis iškeliavo į Romą atstovauti Lietuvai prie Italijos vyriausybės. Ten budamas jis sulau-kė ir Uršio telegramos, kurioje buvo pasaky-ta: "Jei įvyktų su Lietuva kas bloga, Lozoraitis bus laikomas diplomatijos šefu". Ta telegrama buvo pasiūsta prieš pat Uršio keliavimą į Maskvą, iš kur jam jau nebuvo leista grįžti su užsienių reikalų ministru pasu. Taip ir liko Lozoraitiui teisė vadovauti Lietuvos diplomatams. Vėliau jis gavo dar didesnes teises: Prezidentas A. Smeto-na jį paskyrė ministru pirmininku, bet be kitų ministrų. Taigi, šiandien nešioja Lozoraitis Lie-tuvos ministro pirmininko vardą. Tuo tarpu tik vardą... Bet jį nešiodamas, jis gerai supranta savo atsakomybę ne tik dabartiniam metui, bet ir atečiai, kurios visi laukiame.

Nelengva buvo Lozoraitiui anuo laiką, kada reikėjo ginti Klaipėdos kraštą. Šiandien, kada reikia ginti visos Lietuvos gyvybę, Lozoraitio uždavinys pasidarė ypatingai sunkus. Sunkus dėl ypatingai sunkių sąlygų, kuriose tenka Lozo-raičiui ir visiems išlikusiems Lietuvos diploma-tams veikti ir galvoti. Metas yra toks, kad tik kantrybė, atsargi išmintis ir ypatingai atsargūs žingsniai tegali labai palengva vesti į laimingą Lietuvos ateities kelią. Jei Lozoraitio vardas re-tai viešumoje minimas, tai tik dėl to, kad ir jis pats nemėgsta viešumos, ir dar dėl to, kad nėra atėjęs laikas viešumoje pasirodyti tokiu, koku Lozoraitis yra nuo tos dienos, kada sovie-tai užsmaugė Lietuvos laisvę.

Kur Eina Pasaulis...?

R a š o
Dr. J. Audrūnas

Už Skaidrios Uždangos

Išspringęs Kaulas

KALBĖTI apie įvykius Berlyne arba "dėl Berlyno" pasidaryti ne tik nuobodūs, bet ir nerūpinantis daiktas. Jau aštuonios savaitės, kai viso pasaulio spauda, visų kraštų diplomatai ir kariuomenių vadovybės rašo, kalba ir tariasi dėl Berlyno blokados. Įtempimas palengva auga, nežiurint pareiškimu, kuriais įtakingieji pasaulinės politikos vyrai bando nurašyti žmonių. Kad ir ne viską mato ir ne viską girdime, kas ruošinama artimiausiai atečiai ir kas kalbama griežtai slaptose kariškių ir diplomatų posėdžiuose, vis dėlto visas pasaulis teisingai nujaučia, jog jau vaikstoma su fakelais ir nuodėgulių parako sandėliuose. Tiesa, dar antrasis karas nebuvo pasibaigęs, o jau buvo galima kalbėti apie greitai įvykiantį trečią karą. Ir žmonės yra taip giliai įsitikinę dėl greito trečiojo karo, jog užtenka ka mažiausio "pasistumdymo" tarptautiniuose santykiuose, kad jie imtų drebėti, šauktis pagalbos, kastis žemėn ir rupintis atsargomis. Ką bekalbėti apie tokį tikrai rimtą ir kraštutinai pavojingą žaidimą, koks išsivystė kovoje dėl Berlyno, dėl visos Vokietijos, dėl visos Europos ir net viso pasaulio. Ir kiekiausių nervų žmogus nebegali išlaikyti to spaudimo, kurs milžiniškas pavojais kas dieną, o gal ir kas valandą, vis smarkiau slepia netikrą jo rytojų.

Iš patyrimų žinome, kad žmogus, palengva pripratintas prie nelaimės, ją sutinka su ramensiais pergyvenimais. Kai staiga užkluptas galėtų palūžti ar sugriūti, tai gerai iš anksto paruoštas praleidžia nelaimę be ypatingų sukrėtimų. Berlyno blokada, jei ji būtų pasibaigusi tą pačią dieną, kai ji prasidėjo, trečių pasaulinio karo gaisru, tai daugelis žmonių būtų turėję nueiti į kapus nesuvarę, kam tas karas buvo reikalingas. Gi dabar, kai jau 50 dienų ir naktų per visas radijo stotis ir visuose laikraščiuose aiškinama, kas yra ta Berlyno blokada, kuo ji gali baigtis, ką gero ir ką blogo atnešti žmonijai dar kartą panašėjo, kas, kaip ir kodėl ryžtasi kovoti dėl teisybės laisvės ir gerovės. Juk siekiant vienaip ar kitaip sutvarkyti pasaulį, yra svarbu ir sovietams ir Amerikiečiams, kad vienoji pasaulio nuomonė būtų jų pusėje. Tuo tikslu mus ištisas aštuonias savaites "apdirbinėja", propaganda, stengdamasi paveikti įvyriausybes, i tautas ir į atskirus asmenis. Kadangi pagrindinė byla eina Europos žemėje, tai Europiečiai yra išstatyti pirmosioms tų mandriai suorganizuotų pagandų atakoms. Maskva per komunistų partijas, per vietinę plačią išsišakojusią veiklą, kala ypatingu atkakliumu, kad Berlyno blokada yra sovietų "pavyzdinio teisingumo", "ištikimybės" ir taikos demonstracija. Gi Amerikos ir jos sąjungininkų įstaigos visokiomis budais aiškina Europiečiams, kad Berlyno blokada yra paskutinis įspėjantis ženklas tikrai demokratijai, laisvei ir tvarkai. Senai jau buvo pasaulio pasidalinęs į du frontus, bet Berlyno blokada juos dar daugiau sucementavo, įkvėpė jiems daugiau savitarpišės neapy-

kantos ir sustatė vieną prieš antrą kaip toj pasakoj vilką ir ožką ant siauro liepto: eisi pro šalį — suėsiu; šoksi gi upen — nuskesi.

Berlyno blokada yra lyg įspringęs kaulas vilko gerklėje. Kiekviena "gervė", katra tik bandys tą kaulą išimti, atsidurs pavojuje. Ir ar nesibaigsta istorija taip, kad abi šalys, sovietai ir Amerikiečiai su sąjungininkais, bijodami, kad vilkas jų neprarytų, pamėgins jam įmesti ir gerkle dar kitą kaulą. Sovietų - Amerikiečių santykiuose jų yra, kiek tik nori.

Šeimyninės Bėdos

KAIP PRIVACIAME gyvenime, taip ir politikoje, kartojasi keista taisyklė: vieną bėdą lydi kitos bėdos. Štai ir dabar, kada pasaulio taikos ir gerovės klausimas pasidarė gyvybės reikalus ištisai eilei tautų, kada tas klausimas išėjo į pirmąją eilę visų kitų rūpesčių ir bėdų, štai dabar, kaip iš maisto, pabiro naujos bėdos toms tautoms ir valstybėms, kurioms yra skirtas ypatingai didelis vaidmuo. Amerikai — infliacijos pavojai, prizidentinių rinkimų karštligė, "progresistų" judėjimas, paastrėjusi kova tarp Republikonų ir Demokratų. Anglijai — pasikartojantieji rūpesčiai dėl kolonijų, įkylus ginčai tarp Atstovų ir Lordų Rumų, streikai, darbiečių valdancios partijos slinkimas žemyn. Prancūzijai — vyriausybės krizė, nauja infliacijos banga, valdininkų streikai, komunistų partijos pagyvėjusi veikla ir beveik visuotinės baimės ir netikrumo jausmas.

Nors visi tie rūpesčiai Amerikoje, Anglijoje ir Prancūzijoje priklauso prie "šeimyninių bėdų" ir sudaro kiekvienai jų "vidaus reikalą", vis dėlto jie per tarptautinės politikos kanalų susisiečia su pasaulinės taikos krize ir veikia vienas į kitą. Kai Sovietų - Amerikos - Anglijos ir Prancūzijos santykiai aštrėja ir įgauna galimo ginkluoto susirėmimo vaizdą, tų kraštų žmonių nervingumas (kas darosi Sovietų Sąjungoje — žinių mes neturime) taip aukštai pakyla, jog vietoj vieningo ir kieto laikymosi prasiideda aštrios kovos tarp partijų, tarp klasių, tarp šeimynų ir net tarp vienos ir tos pačios šeimos narių.

Langva suprasti, kad tokios "šeimyninės bėdos" sunkina tarptautinių santykių gerą ir greitą sutvarkymą. Dėl stokos tvirtos vienybės, butinai reikalingos pasaulio taikos klausimui spręsti, krizės per ilgai užsitęsia ir "tarptautinės ligos" pasidaro chroniškos.

Berlyno pavyzdys yra vienas iš geriausių įrodymų, į kokią baltą galima įklimpti, kai, užuot visiems vieningai griebus jaučiam už ragų, aplink jį trypinėjama ir net mėtomas akmenimis. Tokiu atveju sunku tikėtis, kad "jautis" nurims. O jei ir nurims, tai tik laikinai, iki naujos artimiausios progos. Likusi alkoholiškai tegalima pagydyti tik griežtomis priemonėmis ir jį izoliavus, o ne padintais alkoholio kiekiais. Kai gerai išsiūri į visą taikos politiką, kurią skelbia ir veda Amerika su savo sąjungininkais, turi prieiti išvados, kad kartojamos tos pačios klaidos,

kokios buvo padarytos jos sąjungininkų 1939 metais. Tiesa, ir po tokių didelių klaidų vis tiek sąjungininkai karą laimėjo, bet nereikia pamiršti, kad jie prarado du trečdalius Europos, ir jų klaidos įstūmė apie tuziną tautų ir valstybių į bolševikų "rojų". Panašios klaidos galės turėti ir panašias pasekmes: karas prieš Sovietų Sąjungą galės būti laimėtas, bet komunizmo bacila galės taip giliai įsigrauti į visų Europos tautų kūną, kad visi karo laimėjimai nuskęs naujame valstybių chaoso. Prie tokios nelaimės daug prisideda jau šiandien ir prisidės dar rytojų Amerikos ir jos sąjunginių valstybių "šeimyninės bėdos".

Antrasis Stalingradas

GENEROLO Lucius Clay politinis patarėjas Vokietijoje G. T. Murphy yra parašęs apie Staliną didelę knygą. Vienoje tos knygos vietoje jis prisimena plačius Sovietų Rusijos nutorėjimus, Vokietijos kariuomenės įvykdytus, ir pabrėžia, kad to išgyvento baisumo niekas Sovietų Sąjungoje negalės pamiršti. Girdi, Stalinas neleis Rusijai pamiršti Vokietiją, kuri taip žiauriai išnaikino 17 milijonų Rusijos piliečių ir taip begėdiškai apipilė kraštą. Tai Murphy knyga išleista 1945 m. Trims metams praėjus, pasirodė, kad tikrai Stalinas padarė ir tebedar viską, kad Rusija nepamirštų Vokietijos. Jis visą dėmesį sukaupe į Vokietijos klausimą ir visą pasaulinės taikos našta sukrėvė ant Vokietijos pečių. Vokietija pasidarė sovietams antru Stalingradu, kurį jie gins dantimis ir nagais. Taip, kaip Stalingradas pasuko Vokietijos-Rusijos karo išeitį, taip sovietų įsitikinimu ir Vokietija pasuko Rusijos istoriją: arba Sovietų Rusija per Vokietiją viešpataus Europoje, arba ji bus dar kartą Vokietijos lamdoma. Tai ir yra rimčiausia priežastis, kodėl nėra iki šiol taikos sutarties su Vokietija.

Vokietiečių socialdemokratų atstovas Eichler viename socialistų susirinkime Londone prieš mėnesį (Liepos 11 d.) pareiškė: Jei Vokietija neatsistatys tose senose, kokias ji turėjo 1937 metais, tai trečias pasaulinis karas yra neišvengiamas. Kremlius gerai girdi tokius Vokietiečių balsus ir viską darys, kad trečias pasaulinis karas būtų daug anksčiau, negu Vokietiečiai jo nori.

Už tai ir Berlyno istorija darosi kasdien vis daugiau panaši į Dancigą ir jo karidorių. Pasakelbtuose buvusio Italijos užsienio reikalų ministro Ciano užrašuose randame jo atpasakotą pasikalbėjimą su Ribbentropu 1939 m. Rugpjūčio 11 d. (dvi savaites prieš prasidedant II-jam karui):

— Ko jus norite: Dancigo ar koridoriaus? — klausia Ciano Ribbentropą.

— Norime daug daugiau: norime karo! — taip atsakė Ribbentropas.

O ko nori šiandien sovietai? Viso Berlyno, ar karo? Ir ko nori Anglai-Amerikiečiai? Koridoriaus ir Berlyną, ar paties Berlyno?

Atsakymai yra tikri ir aiškūs: nei sovietams nei Amerikiečiams. -Anglams Berlynas nėra toks brangus daiktas, kad jie dėl jo rizikuotų taika. Ir vien ir antri nori visos Vokietijos, ir tas jų noras yra toks didelis, kad prieš jį nutyla visos rizikingiausios pavojai. Stalino ausyse skamba Vokietiečių balsas, reikalaujantis 1937 metų siekių. Tarp kita ko tą balsą girdi ir Prancūzijai, kuri, nesulaukusi taikos sutarties, jau prisidėjusi Vokietijos dalį — Saarą kraštą. Gi Anglai-Amerikiečiai supranta gerai, kad, atidavus Berlyną sovietams, bus daug sunkiau nebeatiduoti visos Vokietijos. O kai Vokietija bus

sovietų rankose, tai galėsį peržengti ir visą Europą.

Taigi, Berlynas tikras antrasis Stalingradas. Kas jį laimės, tas daug laimės. Mums belieka tik žiūrėti ir laukti su pilnu pasitikėjimu, kad tas antrasis Stalingradas reikš istorijos pasukimą į teisybės, laisvės ir ramesnio gyvenimo kelią. Jei pasirodytų kitaip, tai iš anksto galima būtų pasakyti, kad neišvengiamai užguls pradžioje Europą, o paskui ir visą pasaulį tamsys ir nieko gero nežadą debesys. Tati turėtų paaiškėti dar šimmet.

Komunizmas Yra Didžiausias Amerikos Priešas

Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

Po kurio laiko ji pajuto esanti įtariama, Nuo to laiko FBI sekė ir dirbo pagal Bentley nurodymus. Jos prisipažinimas nebuvo iškeltas viešumon. Bentley pagalba neseniai suimti ir 12 vyriausių Amerikos komunistų vadų.

Fordham Universiteto New Yorke profesorius L. F. Budenz, kuris ryšium su Bentley pareiškimais buvo pašauktas apklausti, neįėjimui prieš tą pačią Senato investigacijos komisiją ir neamerikiečių veiklos komitetą, pareiškė, kad yra daug sovietų šnipų grupių šioje krašte, bet juos nelengva surasti. Budenz devynis metus buvo komunistų partijos narys ir joje užėmė aukštą vietą, bet vėliau nuo komunistų veiklos nusigrįžo. Budenzas pareiškė, kad "penktoji kolona", kaip jis pavadino komunistų partiją, "turi tukstančius savo narių šios šalies valdiškuose postuose."

Eugene Denis, komunistų partijos generalinis sekretorius, dabar suimtas drauge su 12 kitų komunistų vadų, buvo karo metu šnipinėjimo vyriausia galva, pareiškė Budenz. Nežiūrint į tai, kad Budenz buvo narys komunistų partijos nacionalinio komiteto ir vienas iš komunistų laikraščio "Daily Worker" redaktorių, jis visgi pat pastatytose medituose barakuose. Partijos pareigūnai ir bolševikų milicija gyvena mūro pastatuose. Spaudos žiniomis, 1946 m. čia gyveno iš viso per pusantro milijono kalinių, iš jų apie 100,000 buvo Lietuvių.

Nors dėl sunkaus darbo, netikusio maisto ir nežmoniškų gyvenimo sąlygų mirtingumas labai didelis, vergų netruksta: jų vietos papildoma nauji kalinių transportai iš visos SSSR ir ypatingai iš naujai prijungtų kraštų. Taigi čia rasi visų "laimingų ir laisvų respublikų" atstovus. Greta Rusų vargsta Lietuviai, Latviai, Estai, Ukrainiečiai, Čuvašai, Tungaizai, Krymo Totoriai, Gruzina, Armėnai. Be jų neretai sutiksi ir tukstančius Lenkų, Vokietiečių, Rumunų, Vengrų.

Sąachtų įrengimas visiškai paprastas ir jos dažnai užgrūnė, palaidodamos po žeme tukstančius vergų. Daug kas miršta pervargę, apalpe nuo blogo oro (nėra ventilacijos); neretai ir išsiveržusios dujos sutrumpina "laimingo USSR žmogaus" kančias. Apskaiciuota, kad nemažiau kaip trečdalis kalinių tik per vienus metus iškeliauja iš Stalino "rojaus" į geresnį pasaulį.

SSSR-miestuose ir miesteliuose jus beveik nerastė kapitūnų: bolševikai negerbia gyvų žmonių, tai tuo labiau mirusių. Laidoja kur pakliuva, nepalik-

saui.

NEUŽMIRŠKIT 3c
Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

Tremtiniai Lietuviai Vokietijoje turi savo teatrą. Čia matome sceną iš komedijos "Žmonės kaip ir Mes", Augsburgio Lietuvių Tremtinių Dramos Teatre.

SOVIETINIAME PRAGARE

Vieta kur Kenčia 100,000 Ištremtų Lietuvių

Kurioje Sibiro vietoje nerasi dabar Lietuvį? Ir Kazakstaną, ir Medvežja Gora, ir Novosibirsko rajone, ir Čeliabinske, ir Karelijoje, Makate ir Dievas žino dar kur.

Tačiau daugiausiai mūsų išvežtųjų tautiečių vargsta Varkutos koncentracijos stovykloje. Ši vietovė yra tolimoje šiaurėje prie Pečoros upės, arti nėje srityje, netoli Uralo kalnų. Poliarinė (šiaurės) naktis čia trunka apie tris mėnesius.

Sovietų valdžia šioje tolimoje užkampyje, kur viešpatuoja nežmoniškas šaltis ir žiemą tęsiasi ištisus 9 mėnesius, surado anglies. Karo metu šimtų tukstančių vergų darbo dėka buvo pastatytas geležinkelis, sujungęs Vorkutą su kitais pramonės centrais. Kiek žuvo darbininkas, o tokių yra daugiausia, tegaua 10 uncijų juodos duonos parai, truputį sriubos — drumzlinos vandens. Nedarbo dienų ir šventadienių čia nėra. Kaliniai miega sukimšti barakuose ant vienos kito. Apšviesti neturi kuo.

Šioje tolimoje šiaurėje daugiausia žmonės kenčia nuo troškulio. Vandens gauti labai sunku. Baltasis vergas savo kuno švarai palaikyti, maistui virinti, gėrimui, ir visiems kitoms reikalingas tegaua tik kvortą parai. Maisto taigri nėra daug. Neišpildęs normos darbininkas, o tokių yra daugiausia, tegaua 10 uncijų juodos duonos parai, truputį sriubos — drumzlinos vandens. Nedarbo dienų ir šventadienių čia nėra. Kaliniai miega sukimšti barakuose ant vienos kito. Apšviesti neturi kuo.

Šiame pragare yra ir moterų vergių. Jos turi kentinti administracijos ir NKVD milicijos užgaidas. Jeigu jos nuo to atsisako, negauna maisto.

Dėl vandens stokos baltiniai niekad neskalbiami, o dažnas jų nei neturi. Blakės, utėlės, blusos ir kitoki parazitai dar padeda bolševikams kankinti suimtuosius.

Taip vargsta čia ir tukstančiai mūsų tautiečių. Jie kasa anglį, kuri taip labai reikalinga SSSR karo pramonei — kalti ginklams, kad prisigaminus pakankamą jų kiekį, bolševikai galėtų užvaldyti visą pasaulį. Ir reikia manyti, jiems tai pavysks, jeigu demokratizmi kraštai laiku nepakels ginklo.

Čia buvo kai kas pasakytas tik apie vieną koncentracijos stovyklą Vorkutoje. O kiek iš viso yra tokių, jai panašių ir gal net baisnesnių stovyklų šėstadalyje pasaulio, kurį dabar valdo SSSR? Kiek milijonų ten kenčia?

O vis dėlto ir demokratinis pasaulis (jį tarpe ir ta pati USA), jeigu ne aklas, tai bent jau tikrai kurčias mirstančių šauksmams. Ir tu, mielas skaitytojau, kuris gal šiojai valgai, kalbi ką nori, ar daug esi padaręs pasaulio maro — bolševizmo pašalinimui?

Daugelis Amerikiečių tylėdami pritaria milžiniškam sovietų žmonių žudymo mašinoms veikimui, pamiršdami, kad jau netolimas laikas, kada ji savo veiklą gali išplėsti visose pasaulio dalyse, taigi ir abipus Missisipi upės krantų. Taip jau įvyko Rumunijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Baltijos kraštuose, Čekoslovakijoje ir daugelyje Kinijos vietų. Bolševizmas, penktos kolonos pavidalu, smarkiai

rieda pirmyn. Pavojus didelis. Šiandieną jį nugalėti nebegali nei gražūs žodžiai, nei pamoksliniai laikraščio straipsniai, nei tuščios diplomatų kalbos. Tėra vienintelis kelias: sumušti jį jo paties žemėje! Jei tai neįvyks greitu laiku, Atlantas ir net Pacifikas ir šiaurės Ledjūris nebus kliutis jam įsigalėti Dėdės Samo žemėje. O tada čia būtų įrušta daugelis tokių koncentracijos stovyklų, kaip kad Vorkutoje. K. Pelėkis.

SHANGHAI. — Chow Nan-Fu pabėgėlis iš šiaurinio Kiangsui, pardavė savo žmoną kitam kiniečiui Ma Feng-Wen už \$6.50. Ponia Chow tačiau nebuvo patenkinta šiuo "bizniu" ir pasiskundė policijai. Ma buvo areštuotas, bet Chow jau nei kvapo nebebuvo.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA
MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKY-
MUS I VISAS VOKIETIJOS IR
AUSTRIJOS ZONAS: ANGLIJĄ,
FRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLAN-
DIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ,
LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ,
JUGOSLAVIJĄ

Maisto siuntinėlį APDAURTI
draudimu. Firmos, pristatymas
GARANTUOJAMAS. Nesuradus
adreso — pinigai gražinami. Pa-
kely dingus siuntinis, pakeliamas
kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21
DIENOS! I VISUS KRASTUS!
Geriausios eksportiniai produktai.
Pristatymas vykdomas įs šinde-
liu Europoje.

Siunčiant money order, eikl ar
kit mok. priemonę, išskaiti au-
dykite rašymo adresą ir užsaky-
mo siuntinių tipą, numerius.
Galima užsakyti kel pakelėlių
tam pačiam gavėjui.

2 sv. taukų, kiaulinių.	
No. 1 2 sv. bekono	
2 sv. salami desros.	
2 sv. kenuotos jautienos	
1 sv. pieno miltelių.	\$8.00

2 sv. bekono	
2 sv. kenuotos jautienos	
No. 2 2 sv. piety Afrik. apels.	
marmelado	
1 sv. cukraus	
1 sv. kavos pupelių	
1 sv. šokolado, blocks	\$6.00

2 sv. kiaulinių taukų	
No. 3 2 sv. bekono	
2 sv. cukraus	
2 sv. aukšč. rieb. sūrio	
1 sv. kavos pupelių.	\$6.50

No. 4 2 sv. 9 SVARAI CUKRAUS.	
\$2.95	

No. 5 4.98 9 SV. KAVOS PUPELIŲ.	
\$4.98	

No. 6 4.5 sv. cukraus	
\$4.00 4.5 sv. kavos pupelių	

No. 7 200 Chesterfield cigarų	
\$2.00 (Išskiriant Vok. ir Italiją)	

No. 8 16 sv. sudyty silkių stati-	
\$5.95 nėlė (Tik i Vokietiją)	

No. 9 10 sv. kvietinių miltų	
\$2.85 4 unc. kepimo miltelių	

EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!	
2 sv. kenuotos, sviesto	
No. 10 2 sv. bekono	
2 sv. kiaulinių taukų	
1 sv. šokolado, blocks	
1 sv. cukraus	
1 sv. kavos pupelių.	\$7.95

Čia nurodytose kainose įskaityti
tos persiuntimo, draudimo ir ki-
tos išlaidos.
Aiskiai parašius savo draugui-
nis komitetas ir pavienis as-
menimis dėl didesnių užsakymų.
Nedėdami šiandien pasiųskite
savo giminės draugams siun-
tinių.

KAUNO KARO MUZIEJAUS IŠKILMĖS TĖSIAMOS VOKIETIJOJE!
Amerikos Lietuviai kurie lankėsi Lietuvoje, atsimeina įspūdingas iš-
kilmes Karo Muziejaus sodelyje. Jau Vokietijoje tęsia M. Varnienės ir
D. Petrulytės vedamas, Ravensburge, vaikų darželis. Čia nuotraukose jų

matotė ir mažuosius Lietuvos karo invalidų uniformomis. Iš kairės į
dešinę: (1) Karo invalidų sargyba pasirošius vėliavos pakėlimo iškilmei.
(2) Pakelio vėliava. (3) Visi iškilmių vykdytojai su dail. Adomu Varnu,
D. Petrulyte ir M. Varniene.

I Naują Pasaulį

Tremtinės įspūdžiai vykstant iš Vokietijos į Kanadą

Gross Hesepe stovykla. Nauji Metai. Sukilome anksčiau. Neramūs, susirūpinę. Vieni ruošėmės išvažiuoti iš šios „ašarų pakalnės“, kiti mūsų išleisti. Tai buvo rytas, kuris nulėmė mūsų gyvenimą. Išvykti iš stovyklos skaitėsi laimė, bet mano širdyje didelis neramumas. Vis tolyn nuo tėvynės į nežinomus vakarus... O ar teks kada grįžti tais pačiais keliais į numylėtą Tėvynę, prie tėvelio kapo!..

Iš dalies Kanada man buvo šiltokas kraštas, nes žinojau, kad mano mieli gimėnišės ten visai arti jos rubežiaus gyvena Suv. Valstijose. Jie bus mano globėjai, o Kanada bus mano laikina tėvynė. Aš tik mel-džiausi, kad galėčiau pažadus ištesėti ir nepadaryti gėdos sa-vo tautai. Iš kalno nusistatčiau žutbutinei gyvenimo kovai. Kur pakliusi, kaip sunku bus — laikysiuosi.

11 val. ryto atvažiuo maši-nos ir mus susodino: 9 mer-gaitės ir 13 šeimų. Visi pradė-mo verkėti ir kukčioti, net ir tie, kurie pasiliko stovykloje; tik jų liudėsy buvo gilesnis ir ryškesnis. Jų vargo ir nežinios galo dar nesimatė.

Susirinko išleisti virš tuku-stančio žmonių. Pažįstami pra-šė nepamiršti jų, parašyti apie savo kelionę ir t. t.

Važiavome per dieną, o nak-tį gavome nakvynę Osnabrue-ke. Nors miegojome ant cemen-tinių grindų, bet vistiek pasto-gėje ir galėjome bent kiek už-snusti. Ryto metą vėl tęsėme kelionę iki pasiekėme Falling-bostelį — pereinamą stovyklą. Kelionė buvo gerai sutvarkyta, ja mes buvome patenkinti.

Sausio 2 dieną prasidėjo mu-sų rūpesčiai ir vargai. Maisto norma tokia mažutė, kad žvirb-lis galėtų sušėti. Dėvynios mergaitės buvome patalpintos į vieną kambarį. Lovų vietoje tik grynios lentos. Nei stalo nei kėdžių. Ta lentinė lova mums buvo ir kėdė ir stalas ir spinta. Lovoje sėdėdamos ir laiskus rašėme ir juosteles do-vanoms audėme, nes kambarė-lyje tiek mažai vietos, kad su-kinėtis nebuvu kur, o lauke la-bai šalta. Susitikę su kaimynė-mis kalbėdavome tik apie svei-katą, plaučius. Pagaliau nufo-tografavo tuos nelaimingus plaučius ir vėl laukti, laukti...

Kovo 12 dieną, beveik po pustrėčio mėnesio laukimo, mus pašaukė Kanados daktaras. Kai išrengė apžiūrėjimui, širdis taip pradėjo plakti, kad maniau

neišlaikysiu, o kaip priėjo dak-taras tikrinti, tai vos nesuri-kau: „Šventas Juozapai, stab-dyk mano širdį!“ Praėjo lai-mingai. Balandžio pradžioje pakvieta Kanados konsulas ir davė pasirašyti ant pasų. Tai buvo laimingiausia diena mano tremties gyvenime. Vieni kitus sveikinome ir bučiavomės, sa-kydami laimingi, laimingi! Da-bar liko laukti laivo.

Ir vėl laukimas, pažadai. Veš šeštadienį, o kai šeštadienis ateina ir neveža, tai kalba, kad veš pirmadienį, na ir vėl mėne-siai laukimo.

Bet... laimės spindulėlis pro mus neprasiliko. Gegužės 11 d. išvažiuoju į Diepholz. Čia pa-laikė 17 dienų ir vėl ant lenti-nių lovų ir vėl mums šonai skauda kelias dienas kol apsi-pratome, nes senose vietovėse jau buvome šiek tiek apsitvar-kę ir apsipratę.

Pagaliau, Gegužės 28 d. ga-vome pasus, mano numeris 4, ir į laivą. Kitą dieną mūsų lai-vas išplaukia, palikdamas tuos nelaimingus, bado ir mirties pil-nus, Europos krantus. Juo mu-sų laivas, „Marine Marlin“, to-lyn nuo kranto, juo mūsų šir-dys lengviau plakė. Į laisvę plaukėme, jau niekas, niekas mūsų nepavys, niekas nežiūrės kaip į bevertį sutvėrimą. Dirb-sime, gyvensime...

6 val. vakare skambutis va-karienei. Sueinam į valgomąjį, o čia akis negali tikėti, ką pa-matėme. Stalai baltomis dro-bulėmis užtiesti, gražūs indai, puikūs valgiai. Ar tai čia dėl mūsų, tų „Dievo Paukštelių“ visa paruošta, pamaniau. Pra-dėjau valgyti, pirmu kėsnu paspringau, ašaros aptemdė akis. O Viešpatie, kad galėčiau nors dalelę šių gėrybių paduoti tiems tukstančiams, kuriuos palikau, kurie taip kantriai su-sirinko mus išleisti, išlydėti. Negalėjau suprasti, kodėl čia mums visko, o anieks nieko...

Vakare, einant gulti ir vėl netikėtumas. Baltos paklodės, kurias taip seniai jau buvau mačius, net baisu prisiliesti, ar-gi čia tikrai mums, klausiau sa-vo. Laive gavome po pustrė-čio dolerio. Laive beveik visą kelionę sirgau, tad ir įspūdžių negalėjau susidaryti.

Birželio 6 d. pasiekėme Halifaxo uostą Kanadoje. Čia sutiko vietiniai žmonės. Jie buvo labai malonūs ir kalbino, kiek tik galėjo susikalbėti. Tos kal-bos buvo kaip žasies su gai-

džiū, bet kalbėjom. Nors buvo-me išvargę, bet vistiek kiek jė-gų turėjome džiaugėmės naujo pasaulio krantais.

Iš Halifaxo traukiniu važiavome į Montrealį. Kelionė tru-ko visą parą. Montrealyje iš traukinio mus nuvedė į didelę salę su parketu, minkštais bal-dais, grojo radijas. Miegajome po dvi lovoje. Lovos minkštos, su matraciais. Švarutėlės, bal-tutėlės.

Rytojaus dieną davė užpildyti blankus, kur norėtume va-žiuoti. Aš padaviau p. Ratkie (Ratkauko) antrą Windzo-re. Nors aš p. Ratkie nepažino-jau, bet norėjau arčiau prie De-troit, kur gyvena mano sesutė Marytė su švogeriu Dr. Jonu Sims. Šiemet kaip tik sueina 20 metų, kai išleidome sesutę Marytę į svetimą šalį laimės jėškoti. Gal ji laimės ir nera-do, bent tokios, kokios mes jai linkėjome, bet ji tikrai padarė mane ir keletą kitų laimingais šiais vargo ir ašarų laikais.

Taigi šiuo momentu nieko gy-venime taip labai nenorėjau, kaip ją susitikti ir bent porą valandėlių pasikalbėti.

Vakare Montrelio gyvento-jai ir susitikimo komisija suruo-šė šokių ir pasilinksminimą. Visų tautų žmonės sudainavo po kelias tautiškas dainas. Mes, Lietuviai, sudainavome tris daineles: „Tekėjo saulelė pro debesėlių“, „Suk, suk ratelį“, ir „Leiskit į Tėvynę“. Vietiniai Lietuviai atėjo mūsų pasitikti ir pasikalbėti, tai mes ir susi-metėme, kaip tos bitės, į vieną kruvelę. Mes ten kalbėjomės, verkėme, juokėmės, vieni ki-tiems savo įspūdžius pasakojo-me. O kai mes atsiskyrėme, tai ir kiti greit išsikirstė. Apie 11 val. išsikirstėme ir mes.

Montrelio Lietuviai man pa-darė malonų įspūdį. Jie visi to-kie malonūs, mielys.

Rytojaus dieną skirstė vie-tas. Visos nekantriai laukėme paskirimo numerio, kuris turė-jų būti užrašytas ant lentos. Vakare pamačiau savo numerį. Greitai nubėgau į savo kamba-rį ir laukiau, kada pašauks. Vienas skyrė į Toronto, kitas į Otawą. Mane pašaukė ir pra-nešė, kad paskyrė į Woodslee, Ont., 17 mylių nuo Detroito. Aš iš to džiaugsmo pradėjau drebėti. Padavė pasirašyti pa-skyrimą, o čia ranka laksto, ne-galiu rašyti. Visos tarnautojos suėjo prie manęs, ramino, ne-žinodamos kas pasidarė. Kai jau šiaip taip pasirašiau, pratariau, kad turiu seserį Detroito. Tada jos mane suprato ir pra-dėjo šypsotis. Pirmiau nesa-kiau, kad turiu giminių Ameri-koje, nes buvo gandy, kad sun-kiau išvažiuoti į Kanadą tiems, kurie turi giminių Suv. Valsti-jose. Čia mums pranešė, kad ryto mus veš toliau, arčiau prie Detroito, o man rodės, ko-jie čia laukia, ko nevažiuoja. Tas laukimas toks baises, toks nesibaigiantis.

Birželio 10 d. pradėjo gru-puoti ir po kelias išvežti į įvai-rius kraštus. Man, kaip tyčia teko išvažiuoti paskutinei. Ma-ne lydėjo labai simpatinga po-nia Laura Van Every. Važiavo-

me per miestą, kuris buvo taip gražiai elektra apšviestas. Ge-ležinkeliečiai mums „užfundi-jo“ obuolių. Atėjo vienas Lie-tuvis, kuris mus truputį ap-švietė apie Kanadą. Važiavome per naktį ir rytą buvome Tor-onto mieste. Pusryčius valgė-me traukinyje. Musiškės mer-gaitės, kurios buvo paskirtos į Toronto miestą, pradėjo juo-kauti. Pamačiusios gražų žmo-gų pareiškia, kad vot, tas atė-jo mūsų išsirinkti. Katrie at-rodė simpatiški, už tuos varžė-si, o kurie atrodė prastai, tuos viena kita išlėdė.

Traukinys bevažiuo d a m a s vis po vieną ar kelias paliko vi-sas bendrakeleives. Aš pasi-li-kau viena, paskutinė. Į šį kra-štą tik viena buvau paskirta. Ačiū kunigui Doe, kad jis ma-biau skausmu sminga širdin.

Kelionė iš Londono į Windzo-rą baigiau jau viena. Čia mane prižiūrėjo geležinkelio tarnau-tojai, davė valgyti, nors man jau ne valgis rūpėjo.

Traukinį ėjo jaunas ber-niukas, kuris atsisėdęs šalia manęs kalbino. Jis buvo iš Cle-veland, O. Man ji buvo sunku suprasti, bet bandžiau, o kaip labai nori, tai kaž kaip ir su-pranti. Privažiavus Windzorą jis man parodė aukštus didžiū-lius murus ir pasakė, kad tai Detroitas. Man širdis suplakė ir atsirado toks keistas noras, kad tas mūsų traukinys nusi-ristų į tą Detroitą. Išlipus iš traukinio radau laukiant vieną senyją poniją ir seną kunigą. Mano akys jį ieškojo sesers. De-ja, jai nebuvau pranešus, ku-riuo traukiniu atvažiuosiu. Ma-ne pasisodino į automobilį ir ve-ža tolyn nuo Windzoro, man pasidarė baisu. Kur pamaty-davau einančią moterį, vis man rodės, gal čia sesuo. Nuvykus į Woodslee mane pakvietė į gražų mūrinių namą ir ten užve-dė į antrą aukštą, parodė du kambarius, vonią, atskirus laiptus žemyn, vienu žodžiu puikų butą. Man pasidarė sun-ku alsuoti ir temo akys, kai aš pamaniau, kad vargšai mūsų tautiečiai grumiasi po 5-6 vie-name tokiam kambarėlyje. Su-stato lovas vieną ant kitos ir net trimis aukštais.

Mintis apie seserį ir švogerį dar mane neramia ir neišken-tus padaviau kunigui Doe švo-gerio vizitinę kortelę. Ir šis nuoširdus Airių kilmės Kana-dietis mane greit suprato ir pa-ėmęs telefoną paskambino švo-geriui. Priėjus prie triubelės negaliu tarti žodžių, vos prako-šiau, noriu jus šiandien matyti. Po geros valandos jau buvau su sesute ir švogeriu. Pamačiusi seserį labai nusistebėjau jos paprastumu ir nuoširdumu. Vi-šią laiką rupinausi, kaip aš čia susitiksiu su ta plačiai žinoma ir išdidžia ponija. Bet ji įėjo, kaip ta mergaitė, kuri prieš 20 metų mus paliko. Vėl pajutau lyg kokią staigmeną. Vėl su savais artimaisiais. Švogeris mažai kalba, bet šypsosi, tai jau mano širdis jaučia, kad vis-kas tvarkoje. Norėjau tiek

daug sakyti, bet užteko tą va-karą tik žvilgsnių ir kelių žo-džių.

Laimė, kad sesutė atvyko 5 dienoms pasikalbėti. O dienų neužteko, kalbėjom ligi 4 val. ryto, kėlėmės 7:30. Paskutinį vakarą visai nėjome gulti. Ir dar neišsikalbėta. Sesuo neprat-us be miego, grįžusi susirgo.

Gerėjį ir neišdidus Ameri-kos Lietuviai atvažiuoja mane aplankyti. Ačiū jiems. Jie man atveža nepaprastą laimę, Lietu-viškų žodžius ir net dovanėlių. Dėkoju Detroitiečiams P. St. Douvan, Dr. Gurskaitei, p. Dambraskui, p. J. Kripui ir p. H. Rauby už tokias puikias do-vanėles. Aš Jums. Brangieji, šiuo laiku nieku kitu negaliu atsidėkoti, kaip tardama nuo širdies Lietuviską ačiū.

Marcelė Černekytė.
Woodslee, Ont. Canada.

PIETŲ vandenuose, Antark-tike, kasmet sugaunama bang-žuvų (didžiausių jūrinių gy-vunų kurie nėra žuvys) po su-virš 10,000.

DIRVA — vienatinis Lietu-vių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Gerb. Dirvos Redakcijai,
Esu gavusi kelius Dirvos nu-merius širdingai dėkoju už šią dovaną. Pradžioje su pinigais yra gana nelengva, o spaudos esame labai pasiilgę. Ji užpildo mūsų sekmadenius.

Aš Dirvą užsiprenumeruosiu, nes ji man patinka. Musų yra tie patys tikslai — Nepriklausoma Lietuva.

Kaip gaila, kad čia daugelis tautiečių tiki raudonojo žudiko šlykščia propaganda, o yra kur-ti savo brolių dejonėms, kurie, išvyti iš gimtojo lizdo, kencia moraliai ir materialiai. Jie net į rankas nenori paimti laikraš-čių, kurie rašo apie patriotiz-mą apie Nepriklausomą Lietu-va ir iškelia švieson juodus bol-ševikų darbus.

Esu tikra, kad jie dar prare-gės, nes smurtas ir apgaulė ne-gali nugalėti tiesos.

Dėkinga Jums
Konst. Grajauskaitė.
Cliffside, N. J.

Gerb. p. Redaktoriau,
Tamstos redaguojame laik-raštyje š. m. Liepos 9 d. Nr. 27 tilpo žinutė „Pranašauja didelį derlių“, kurioje rašoma, kad „maisto perviršius valdžia su-rankios susnaikinimui arba su-naikins ten pat ukiuose.“

Ar negalima būtų prašyti ALT'o arba BALF'o ar daryti kokių žygių, kad maisto per-viršius nebūtų sunaikintas, bet padovanotas BALF'ui badau-jantiems Lietuviams tremtin-iams šelpti Europoje.

Teko girdėti iš Chicago's Lie-tuvių, kad kokios tai unijos ra-ginusios savo narius siųsti prie-š didžios įstaigoms protestus prieš projektuojamą maisto pertek-liaus naikinimą.

Su pagarba
Dr. B. Paliokas.
Chicago, Ill.

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—pasii-skut prenumeratą dabar ir Dirva jus tuoj lankys.

Socializmo Nesąmonės

Anglijos socialistų valdžia įvedė naują miestų ir ukių pla-navimo tvarką, kuria pasipik-tintų kiekvienas Amerikos so-cialistuojantis darbininkas ma-žas namų savininkas, nekalt-bant jau apie didžiuosius savi-ninkus.

Sulyg to įstatymo, savinin-ko interesas į savo namą tega-li būti tik tiek kiek dabar jo namas vertas ir kiek jis nau-dojamasi. Pataisymai galima daryti tikslai su socialistų val-džios leidimu, ir kuomet patai-syto namo vertė pakyla, savi-ninkas padidėjusias savo inei-gas turi atiduoti valdžiai.

Jeigu po Liepos 1, 1947, na-mas buvo pataisytas ir savi-ninkas jį parduoda už dabarti-nę kainą, valdžia paima taksais visą savininko pelną, kiek jis gaus iš priežasties pagerinto namo.

Tas pats ir apie pataisymą ir pagerinimą ukių namų ir žė-mės.

Pataisymo taksai yra net iki 100 nuošimčių. Jeigu pataisy-tas namas atneša daugiau nau-dos, visą tą naudą reikia ati-duoti valdžiai.

Jeik kas turėjo šiaip nuosavy-bę, ir dabar nori ją pagerinti, valdžiai turi sumokėti iki 200 nuoš. taksų kiek pagerinimas ir pataisymas savininkui atneša naudos.

Tokiais tai budais socialistai stabdo ir trukdo progresą, kas prilygsta arti komunistų be-tvarkėi, kuri apima nusavinimą žmogaus turėtų namų ir nuo-savybės, be jokio atlyginimo.

CENTRALINEJE Amerikoje auginama kava yra švelnesnio skonio ir tirštesnės sudėties; ji auginama daugiausia virš 2,000 pėdų aukštumose ir pavėsyje.

Jau Gatava Jau GAUNAMA Tik \$1

B. GAIDŽIUNAS

PAKELIUI

MIRTI

Vokiečių Kalėjimuose

Kaina \$1.50

Ši didelė, 231 puslapių knyga, parašyta Lietuvos tremtinio kuris pats perėjo ir pergyveno Vokiečių kalėjimus ir buvo priėjęs iki pat mirties slenkščio — jums bus nepaprastai įdomus skaity-mas, susipažinimui su tuo ką pergyveno mūsų Lietuviai, antro Lietuvos okupanto, nacio, persekiojami. Knyga lengvai skai-toma, stambiom raidėm, patiks kiekvienam Amerikiečiui.

Knygos kaina \$1.50. Atiduodama už \$1.00 ir 10c pašto kaštų
Išdeikt laiške \$1 ir 10c pašto ženklukais arba sidabrinį ir siųskit

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

VASARINIS IŠPARDAVIMAS

Eina visu smarkumu

SPECIALIS NUPIGINIMAS ŠIUO LAIKOTARPIU

Vasariškų rubų — marškinių — kelnų — diržų
Šiaudinių Skrybėlių — Maudymuisi Kelnaičių
PIRKIT DABAR IR TAUPYKIT-

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★
Čia Iškeisime Jusų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave.

Atdara Vakaraais

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIKNIUS Jonas, 62 m., mirė Birželio 5, Chicagoj. (Šiaulių ap.)

BINGELIENĖ Veronika, mirė Birž. 11, Cambridge, Mass.

RAGAIŠIS Viktoras, pusamžis, mirė Liepos 2, Chicagoje. (Švenčionių ap. Daugeliškio p. Bendoriškių k.) Amerikoje išgyveno 37 m.

ŽEMAITIENĖ Beatrice, mirė Birž. 7, Montello, Mass.

BATAKIS Aleksandras, mirė Birželio 9, Montello, Mass.

LUKOŠIUS Albertas, 46 metų, mirė Birželio m., Montello, Mass.

STIRBLIENĖ Pranė, mirė Birželio 18, Bridgewater, Mass.

KVEDERIENĖ Stella (Plečauskaitė), 41 m., mirė Liepos 3, Chicagoj. (Kursėnų p. Zastarčių k.) Amerikoje išgyveno 37 m.

GRIGALIUNAS Adomas, 62 metų, mirė Birž. 16, Springfield, Ill. (Starkišės v. Panevėžio ap.)

BURNEIKIENĖ Barbora (Jovaitė), 61 metų, mirė Birželio 29, Chicagoj. (Kauno ap.) Amerikoje išgyveno 46 metų.

KLEIVIENĖ Emilija, pusamžė, mirė Birželio 29, Chicagoje. (Pušaloto p.) Amerikoje išgyveno 35 m.

ROZGUS Petras, pusamžis, mirė Birž. 30, Chicagoj. (Mažeikių ap. Butikių k.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

SUKIS Jonas, 67 metų, mirė Liepos 1, Chicagoj. (Panev. ap. Naujamiesčio p. Švinių k.) Amerikoje išgyveno 47 metus.

VALENTAS Jonas, pusamžis, mirė Liep. 3, Chicagoj. (Kupreliškių p.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

NAUSEDA Kazys, pusamžis, mirė Liep. 4, Chicagoj. (Zakaimų k. Tauragės ap.) Amerikoje išgyveno 43 metus.

BALNAITIENĖ (Barkauskaitė) Antanina, pusamžė, mirė Liepos 6, Chicagoj. (Kauno ap. Vilkijos p. Pabiržių k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

ŠARKIENĖ Apolonija (Zdanovičiūtė), pusamžė, mirė Liepos 2, Chicagoj. (Eržvilko p. Bačių k.)

KREGŽDIS Antanas, 54 metų, mirė Liepos 7, Chicagoje. (Garliavos p. Jurginiškių k.) Amerikoje išgyveno 36 m.

GERČYS Antanas, pusamžis, mirė Liepos 5 d., Scottville, Mich. (Raseinių ap. Girdišės p. Lingių k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

ADASIUNAS Jonas, 29 metų, mirė Liepos 8 d., Wanatah, Ind. (Gimęs Chicagoje.)

MALINAUSKAS Petras, pusamžis, mirė Liepos 9, Chicagoje. (Švenčionių ap. Palušės par. Zuikų k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

BACEVIČIUS Juozas, 60 metų, mirė Liepos 9, Chicagoje. (Tauragės ap. Kaltinėnų p. Baublių k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

LUKOŠEVIČIUS Vincas, pusamžis, mirė Liepos 9, Chicagoje. (Panevėžio ap. Ramygalos p.) Amerikoje išgyveno 47 metus.

ŽIZNIAUSKIENĖ Veronika, mirė Birž. mėn., Elizabeth, N. J.)

ZAKARAUSKAS Karolis, mirė Birželio mėn., Elizabeth, N. J.)

ŠIVITSKIS Kastantinas, mirė Birželio mėn., Elizabeth, N. J.)

ZAKARAUSKIENĖ Elena, mirė Birželio mėn., Elizabeth, N. J.)

MOCKEVIČIUS Adomas, mirė Birželio mėn., Elizabeth, N. J.)

JAKUBAUSKAS Aleksandras, mirė Birž. 20, Omaha, Nebr.

LUIZIS Andrius, mirė Birželio mėn., Omaha, Nebr.

CIZAS Juozas, 53 metų, mirė Birž. m., Rochester, N. J.

VALEŠKA Kazys, 64 m., mirė Birželio mėn., Rochester, N. Y.

REIMERIENĖ Katrė, 74 metų, mirė Birželio mėn., Rochester, N. Y.

MONTRIMIENĖ (vardas nepažymėta), mirė Birželio mėn., Rochester, N. Y.

Kiekvienoje tremtinių stovykloje, Vokietijoje, gyvena būrelis menininkų, kurie pajavina skurdų gyvenimą. Čia Dillingeno stovykloje menininkai su žinomu chormeisteriu J. Štarka viduryje.

Sovietai Stiprina Pabaltijo Šalis

KARIŠKI ĮRENGIMAI VILNIAUS SRITYJE

Mus pasiekia žinios apie kai kuriuos sovietų vykdomus karinio pobūdžio stiprinimus Pabaltijo valstybėse, iš kurių galima suvokti, kad ateities kare bolševikai šiai sričiai skirs nemažos reikšmės.

Taip neseniai spaudoje buvo rašyta apie pajūrio sustiprinimus, dabar ateina žinios, kad ir krašto gilumoje, Vilniaus krašte, daromi kai kurie grynai karinio pobūdžio stiprinimai.

Lydos rajonas šiuo metu esąs smarkiai stiprinamas. 2 km. nuo šio miesto MBG įsteigė specialų savo štabą ir oro bazę. Į vakarus nuo miesto pastatytos sunkiosios baterijos. Visoje apylinkėje įruošti požeminiai kariškos munijoms sandėliai. Lydos aerodromas, kurį Vokiečiai traukdami su naikino, dabar jau visiškai atnaujintas. Prie jo statymo darbų dirbo 23,800 Rumunų ir Austrijų karo belaisvių, taip pat daugelis kalmių iš Kazakstano ir šiaurinio Kaukazo. Jie į čia buvo atvežti iš Kirovo (Viatkos) ir kitų priverčiamo darbo stovyklų. 1946-47 metais darbai buvo vykdomi pilnu tempu. Darbininkai buvo griežtai suvesti, kad nesusisiektų su vietos gyventojais. Be aerodromo šioje vietoje įrengtos ir specialios vietos lėktuvams laikyti požemyje. 1947 m. Liepos mėnesį į šią apylinkę iš Karaliaučiaus buvo atvežtos dvi Amerikoniško tipo radaro stotys. Remontui reikalingos dalys buvo teikiamos iš Leningrado ir Kuibysėvo.

Netoli Vilniaus, Juodojo kaimo rajone pradėti statyti didžiuliai bakai benziniui laikyti. Čia laikomos benzino atsargos busiančios skiriamos raudonosios armijos daliniams, stovintiems Lietuvoje, Lenkijoje ir Karpatų Ukrainoje aprūpinti.

1947 Gruodžio mėn. buvęs Lenkų armijos aerodromas Kirčiuose (Porubanek) netoli Vilniaus, paverstas komjaunimo lakūnų mokykla ir treniravimo aikšte.

Pačiame Vilniuje įsteigta Rusų parašiutininkų ir pilotų mokykla.

SUSTIPRINIMAI LATVIJOS TERITORIJOJE

Liepojaus uostas paverstas stipria jūros baze. Jau 1943 m. pradėtas uosto rekonstrukcijos darbas iki šiol pažengė į priekį. Iš Vokietijos buvo atgabenta uosto remontui reikalinga me-

džiaga ir dalys. 1947 m. vasarą Kurzemės rajone, nuo Liepojaus iki Ventspilės uostų, Rusų jūrininkai buvo apmokomi minų statymo darbų. Čia dirbo ir Vokiečiai, minų specialistai. Minų sprogimo garsai buvo girdėti visą vasarą. Keli tukstančiai suimtųjų, jų tarpe daugelis Lietuvių, Lenkų, Latvių dirbo šiuose sustiprinimo darbuose. Atstatyti dokai ir krantai tarybiniais laivais pakrauti bei iškrauti. Netoli Ventspilės pastatytos sunkiosios Vokiečių tipo baterijos. Pačioje Ventspilėje ir apylinkėse teliko 45% Latvių gyventojų. Visi kiti jau išgabenti į Barmaulo ir kitas Pietų Sibiro sritis. Liepojos - Ventspilės rajone Latvių gyventojų judėjimas iš vienos vietovės į kitą yra daug labiau suvaržytas, kaip kitose krašto vietose.

RADARO JUOSTA TRAUKIA SI PER ESTIJĄ

Jau 1946 metais buvo pradėtas vykdyti Leningrado krašto artilerijos perkėlimas į Načarės ir Osmusares salas. Čia įrengtos raketinių ginklų stotys, pastatytos ant specialių platformų, varomų elektriniais generatoriais. Jos skirtos tarybiniam Baltijos laivynui sustiprinti.

Didžiosios Estijos salos, Saaremaa ir Hiiuma, jau nuo 1946 metų yra tik SSSR krašto apsaugos ministerijos žinioje. Salose įrengti didžiuliai aerodromai, kuriuose laikomi tolimų distancijų lėktuvai. Kartu su Suomijos salomis ir Porskala šis bazių lankas vadinasi Leningrado apsaugos juosta. Specialūs kariuomenės daliniai stovi Narvoje, Johiy ir Valmieroje (Latvijoje). Hapsalos uostas taip pat paverstas kariška baze. Čia yra didžiulės laivų remonto dirbtuvės. Uostą saugo stipri artilerija. Nuolatine radaro juosta, nutiesta linija Leningradas - Talinas - Porskala, yra 350 km. ilgio. K. P.

VĒLIAVA PLEVESUOS VISAS 24 VALANDAS

Dabar bendrai, iškėlus Amerikos vėliavą kokios šventės proga, taisyklė yra vėliavą nuleisti su sauleidžiu. Per naktį iškelta vėliavą laikyti yra priešinga bendrai taisyklei.

Tačiau yra išimtis. Viena tokių išimčių yra tai kad vėliava laikoma iškelta virš Kongreso Kapituliaus Rumų visada. Kitos išimties yra, jeigu vėliavos laikymosi iškeltos per naktį sudarys ypatingą reikalingą efektą.

Pagaliau, tik dabar prezidento proklamacija patvarkyta kad Amerikos vėliava plevesuota virš Fort Henry, Baltimore, Md., visas 24 valandas, dieną ir naktį.

Šitas prezidento aktas turi ryšį su Amerikos Himno istorija. Iki šiol buvo nustatyta kad Amerikos vėliava dieną ir naktį būtų iškelta ant stiebo prie kapo Francis Scott Key, Frederick, Md.

Francis Scott Key parašė Amerikos Himną, Rugsėjo 14, 1814 metais, kada Amerika turėjo karą su Britais ir kada Britai buvo užpuolę ir sudeginti naujai įrengtą Baltijį Namą Washingtono. Britai tada atkavo ir Baltimore.

Francis Scott Key radosi ant vieno laivo Baltimore's uoste ir kuomet Fort McHenry gynė Baltimore's uostą, jis ir sekantį rytą po didžiojo mušio matė Amerikos vėliavą plevesuojant to tvirtovės stiebe. Tos vėliavos "iškilmingas plevesavimas ankstyvoje aušroje" įpintas į Himno žodžius.

Nuo to gimė Amerikos Himnas, ir todėl tam tvirtovės kalnui, Fort McHenry, dabar suteikta tas ypatingas pagerbimas kad ten ant stiebo bus laikoma iškelta Amerikos vėliava dieną ir naktį.

DAROMI ŽYGLAI PAGERINTI TREMTINIŲ MAITINIMĄ

Lietuvių Tremtinių Bendruomenės atstovai, Liepos 6 d. lankydami Amerikiečių karinės valdžios centrines įstaigas jos pareigūnams pareiškė, kad tremtinių maitinimas stovyklose yra nepaprastai blogas. Tuo tarpu Vokiečiams maistas yra žymiai pagerintas ir jie dabar gauna pakankamas normas. Prašyta teikti geresnį ir šviežią maistą. Karinė valdžia patarė šiuo reikalu kreiptis į IRO. IRO buvo žadėjusi maitinti nuo Liepos 1 dienos pagerinti, deja, iki šiol dar niekas šiuo reikalu nepadaryta.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudros kompanijos pirmą negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld
Telef.: MAIN 1773.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Lukošius Jonas, dalyvavęs Klaipėdos atvadavime Girulių burijje.

Macionis Antanas ir Helena, iš Šėtos, Kėdainių ap.

Malinckas, Antanas ir Juozas, iš Melėnų km., Daujėnų val., Pūmėnų par., Biržų ap.

Medelinskas Jurgis, iš Aukštųjų Panemunės val.

Menyrdy Magdė, gyv. New York ar Brooklyn.

Mikalauskas Albinas, iš Petrašiūnų km., Semeliškių val., Trakų ap.

Mikalauskas, iš Kunigiškių km., Pajevonio val., Vilkaviškio ap., gyv. Cleveland, O.

Mileraitė - Zernigienė Marija ir vyras Zernigas Fredas, iš Virbalio gyv. Detroit, Mich.

Minikevičius Jonas ir Petras, iš Kazlų Rudos, gyv. Chicagoje ir New York.

Misevičius Justinas, iš Ašmonių km., Bubelių val., Šakių ap.

Mozuraitytė Bronė gyv. Lampėdžiūse, Kauno ap.

Neimantas Karolis, iš Tryškių, Šiaulių ap.

Neteckis Kazys, iš Raseinių ap., Želplių km.

Norkus Jonas, iš Tryškių, Šiaulių a.

Nurnaitis Jonas, iš Lietuvos, gyv. Brooklyn.

Oželis (Wilson) Karolis, iš Pakruojos, Šiaulių ap.

Pacevičius Juozas ir Stasys, iš Krekenavos val.

Palukaitis Pranas ir Vincas, iš Kalniškių km., Ariogalos val.

Patronas - Prasauskaitė Matilda, iš Pažerų dv., Vilkaviškio ap., gyv. New York ar Brooklyn.

Pauga Jonas ir Leonas, iš Joniškių, Šiaulių ap.

Paukštys Antanas, sunus Jurgio, iš Kaupiškių val., Vilkaviškio ap., gyv. Chicagoje.

Paulauskaitė Marija, iš Onušio m., Trakų ap.

Pazėrai, Mykolas ir jo sesuo, iš Garliavos val.

Pečiukaitis Juozas, iš Sintautų par., Šakių ap., gyv. Cicero, Ill.

Platanienė (buv. Draugelienė) - Tamoliūnaitė Ursulė, iš Kupreliškių km., Paežerių val., Vilkaviškio ap.

Prasauskaitė, Julija (Zulienė) ir Matilda (Patronas), gyv. New York ar apylinkėje, iš Pažerų val., Vilkaviškio ap., duktė Prano.

Purim Kazimieras, iš Žemaitijos.

Rackauskienė - Razminaitė Elena, iš Kelmės m., Raseinių ap.

Rackauskienė - Raudonytė.

Rastokas, žmona ir vaikai Antano.

Reimann, du broliai ir Reiman Nelly iš Akmenės val., Mažeikių ap.

Rieklaitis Gustavas, iš Leneravos dv., Raudonės val.

Rieklaitis, Heindrus.

Ružaitis, Elžbieta ir jos sesuo Burkauskienė Morta, iš Akmenės val., gyv. Elizabethenport, N. J.

Sabrekas Petras, iš Šilutės, Tauragės ap., Chicagoje.

Satkus Juozas, sunus Domininko, iš Kražių val., Raseinių ap.

Segens - Klascius Ursulė, gyv. Kalifornijoje.

Serkšnas Bronis, iš Leipalingio vl., Seinų ap.

Šilinskas Juozas.

Šimėnas (Šimonis) Kazys ir jo brolis bei dvi seserys, vienos vardas Elena.

Šimkus Benadas, buvo parvažiuojęs Lietuvon, gyvena Seredžiuose vl., Kauno ap.

Širka, iš Šėtos, Kėdainių ap.

Šmulskis Kazys, iš Marijampolės ap., Meškiškių km.

Sneideraitis, Domininkas ir Juozas, iš Skirsnemunės.

Strazdas Antanas, iš Vačekių km., Vaskų val., Biržų ap.

Striunaitė, iš Gruzdžių, Šiaulių ap., sesuo Onos Ropkevičienė.

Sturma (Sturmaitė) Ona, gimusi Chicagoje, gyv. Batakių val., gyv. Lynn, Mass.

Sungailaitė Agnieszka, iš Skaudvilės par., Tauragės ap.

Tursinavičienė Zofija.

Urbanavičius Antanas ir Juozas ir sesuo Marija, vaikai Prano, gyvenę Šimkaičių val., Raseinių ap., Waterbury.

Vaikasas, Kazys, gyv. Elizabethenport, N. J.

Valašinskas Jonas ir sesuo Barvykienė Felicija su šeima, iš Ukmergės.

Valkininkas Domininkas, iš Trakų.

Vasilauskas Alfredas ir Vasilauskas Jonas, iš Daujėnų val., Biržų ap., gimę Amerikoje.

Visockaitė, teta Stasio Gatavecko, iš Kybarčiukų - Kybartų.

Wilson (Oželis) Karolis, iš Pakruojos, Šiaulių ap.

Zacharevičienė Felicija ir jos sunus Henrikas.

Zajauskas Petras, iš Truskavo km., Panevėžio ap.

Žekonis Antanas, iš Anykščių val.

Zernigas Fredas ir Marija Zernigienė - Mileraitė, iš Virbalio, gyv. Detroit, Mich.

Žibas Stasys, iš Garliavos, Kauno ap., gyv. Worcester.

Ziedaitytė Ona, gim. Anglijoje, buvo ištejęs už Brause, vėliau ištejęs antrą kartą, gyv. Seymour, Conn.

Zube Antanas, iš Prelgavos km., Mosėdžio val., Kretingos ap.

Zube Kazys ir sesuo Rozalija, iš Prelgavos km., Mosėdžio val., Kretingos ap.

Zurauskaitė Ursulė, iš Šilėnų km., Šiaulių ap.

Turėsit Smagumą
Automatiškų
Šildymu su
★ ★ ★ ★ ★
MONCRIEF
★ ★ ★ ★ ★
GAS
COAL
OIL
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

Henderson 9292

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodžių ir visokių graždaiktų, už nupigintą kainą.

Pilnai Padengta Apdrauda.

UTah 1-4515

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudimo-reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgetio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliovojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KEnmore 8794.
Cleveland, Ohio

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti tą numerį, nerasyt: "Negavau pereinamo numerio," bet pažymėkit aiškiai: Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių sunkumų greit pasiųsti jums tą numerį kurio negavot. DIRVOS Administracija.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kai tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paimekite pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinimo kortelę, įdėkit \$3 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskite, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelių.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

BUY BONDS TODAY!

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDcott 1763

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga

6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

CLEVELANDO IR APYLINKES ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

LVS ISVAŽIAVIMAS RUGPJŪCIO 15 D., SEKMADIENI

LVS I-mas skyrius rengia metinę gegužinę Rugpjūčio 15 d. Dr. Tamošaičio sode, 26901 Lake Shore Blvd. Pradžią 1 val. dienos. Nebus jokios įžangos. Prašome atsilankyti visi, kas tik smagiai mėgsta praleisti laiką.

Ta proga Clevelande įvyks ir tautinės srovės vaikų suvažiavimas. Bus pasakyta trumpos kalbos.

LINKSMAS PIKNIKAS NAUJOJE PARAPIJOJE

Ateinanti sekmadienį, Rugpjūčio mėn. 8 dieną, Naujoji Parapija rengia didelį ir labai linksmą pikniką parapijos sode. Tikimasi sulaukti daug svečių iš viso Clevelando ir jo apylinkių. Kviečiami visi.

Taip pat tikimasi matyti šiame piknike visus neseniai atvykusius tremtinius. Girdėti, kad jų grupė ketina pademonstruoti keletą tautiškų šokių ir padainuoti keletą labai gražių dainelių.

Piknikas prasidės pirmą valandą po pietų. Naujos Parapijos sodas išsiūpuos ir išsišvares yra tikrai graži ir patogi vieta piknikui. Šokiams geros ir mėgiamos Sunny Michel's orkestras. Tad visi kviečiami dar kartą atvykti į pikniką, o rengėjai mano, kad visi bus tikrai patenkinti.

Antanuko švogeris.

ATOSTOGAUA

Dirvos redaktoriaus K. S. Karpiaus leidžia savo atostogas Macatawoje, vienoje iš Bačiumo vasarviečių. "Čia viskas primena Palangą: toks pats baltas smėlis prie Michigano, kaip Palangoje ir net panašus tiltas čia stovi", rašo redaktorius.

IVAIRIOS ŽINIOS

L. Vyčių 25 kuopos ir kitų Ohio valstijoje esančių kuopų suvažiavimas praėjo geroje nuotaikoje. Rimtai svarstyta planai Vyčių veiklai sustiprinti, buvo paruošti atečiai planai o priedo dar buvo dainuota, šokta ir vaišintasi jaunų šeiminkų paruoštais užkandžiais.

Vietos veikėjas A. Banys apdovanojo linksmiausią dainininkę gražia dovanele už Lietuviškas dainas. Po visko išskirta geroje nuotaikoje.

Lietuvių Namų Savininkų metinis piknikas bus sekanti sekmadienį, Rugp. 8-tą J. Sabaliausko darže prie White ir Bishop Rd. Prasidės antrą valandą po piet. Įžanga nemokama, šokiai, užkandžiai, gėrimas ir smagus laikas praleidimas, tat važiuojame visi!

Po sunkios operacijos mirė Jonas Vaišnoras, ilgametis Clevelando gyventojas ir geras, susipratus lietuvis. Laidotuvas patarnavo laidotuvių direktorius Ald. Wilkels. Velionio palaikai išsiųsti į DuBois, Pa., kur ir jo žmona palaidota.

Apsivedė Onutė Gradinskaitė su James Hannd. Šlubas buvo Nauj. Parapijos bažnyčioje ir vestuvės puota buvo parapijos salėje, dalyvaujanti giminėms ir artimiausiems draugams. Onutės tėvas Jurgis Gradinkas yra nenulstantis parapijos veikėjas, visada ir visur padedąs, kur tik jo pagalba reikalinga. J. Gradinkas be to yra ilgametis Lietuviškų laikračių skaitytojas. Bijunas.

CLEVELANDAS yra žinomas visoje šalyje kaip industrinių tyrinėjimų centras. Čia ir aplinkinėse yra išstatyta milijonų dolerių vertės įvairių industrijų reikalams tyrinėjimų laboratorijos, kuriose dirba šimtai mokslininkų, jieškodami vis naujų medžiagų, masininių ir tolimesnių gyvenimo pagerinimui reikmenų.

Sveikatos tyrinėjimuose šis miestas irgi neužsilikęs. NASLYS PENSININKAS norėtų kartu gyventi su pensininke turinčia butą ir galinčia gaminti valgi. Talandžius, 5913 Luther Ave.

MIRIMAI

OLGA GERAM, gim. Jakubauskas, 38 metų amžiaus, gyvenusi 1844 West 47 St., mirė Liepos 23 d., palaidota pirmadienį, Liepos 26 d. Kalvarijos kapinėse. Pamaldos buvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko 5 seserys: Mrs. B. Clemens, Mrs. J. Brooks, Mrs. R. Ders, Mrs. M. Dewar ir Mrs. B. Newark, ir keturi broliai: Joseph Graff, Steven, Peter ir James.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della E. Jakubus.

JONAS ŠLAŽUS, 60 metų amžiaus, mirė New Milford 24 Liepos. Velionis New Milforde išgyveno 27 metus. Prieš tai gyveno Clevelande. Palaidotas New Milforde kapinėse trečiadienį Liepos 28 d. Paliko žmoną Ciprijoną, dukterį Mariją ir sūnų Vytautą.

Iš Lietuvos buvo kilęs iš Loriliškių km., Pumpėnų val. Pavežžio ap. I Ameriką atvyko 1906 metais. Lietuvoje gyveno brolis Juozas.

Visiems giminėms ir draugams dalyvavusiems laidotuviuose ir mus užjautusiems reikiame nuoširdžią padėką.

Žmona ir vaikai.

LANKĖSI

Pas Joną ir Juzefą Tulauskus lankėsi svečiai iš Muskegon, Mich., Jonas ir Petronėlė Solokai, Tulauskų švogeris ir sesuo. Jie aplankė įdomesnes Clevelando vietas, neaplenkė ir Lietuvių darželio.

Pas Tulauskus dar lankėsi Jančičio šeimyna iš Detroito, ir dar kiti svečiai iš Dayton, O. Iš Čikagos lankėsi Dirvos redakcijoje prieš 30 metų gyvenus Clevelande J. Williams. Jis jau nebesurado daug senų savo pažįtamų.

Iš Johnston, Pa. Dirvoje lankėsi Petras Katauskas su sūnumi. Nusipirko knygų.

Du Čikagiečiai biznesieriai irgi aplankė Dirvos redakciją. Tai S. Martin ir Aleksas Simkunas. Nusipirko visą glėbį knygų.

Visokus ir Sankalus aplankė F. C. Leach su žmona. Leach jau 14 metų tarnauja U. S. jūrų laivyne, dar pratęsė savo tarnybos laiką keturiems metams. Leach su savo žmona Clevelande J. J. Adomaitis gyvena Jacksonville, N. C.

Gražia keltone automobiliu turėjo Leimonai iš Elyria, O. kartu su šalčiais iš Clevelando. Buvo Ludington, Mich., Oglesby, Ill. ir Chicagoje. Keltone atliko šalčių automobiliu.

Inž. Vytautas Mažeika, žinomas Pittsburgh'o Jaunųjų Lietuvių veikėjas, lankėsi Clevelande ir Dirvos redakcijoje. P. Mažeika neseniai atvykęs iš Europos. Šiais metais baigė Pittsburgho Carnegie Technikumą.

ATSIDARO NAUJA DIRBTUVĖ

General Motors Corp. atidaro naują didelę Chevrolet viršams gaminti dirbtuvę Euclid priemiestyje, kur kasdien išdirbs po apie 400 auto viršų.

Ikiol ten dirbo apie 500 darbininkų, bet sako tuoj darbininkų skaičius bus padidintas iki 5,000.

Parma priemiestyje įrengta kita didelė G. M. Chevrolet reikmenų dirbtuvė, kuri pradės dirbti Rugsėjo mėnesį, o kai darbus išplės apie Sausio mėnesį, darbas paims iki 5,000 darbininkų.

CLEVELANDO jauni vyrai turi būti pasiruošę draftui, kuris prasidės sekanti mėnesį. Registruotis turės visi tarp 18 ir 25 metų.

Kiti jauni vaikinai skubina si įstoti į militarinę tarnybą savanoriais, nes tada gauna pasirinkti maždaug tą tarnybos sritį kurioje jam labiausia patinka. Draftuojamiems vaikams šio pasirinkimo neduos.

BAŽNYČIŲ STATYBA GAUSI

Bažnyčių statyba Clevelande šymet eina taip gausiai kad sumušė visus rekordus kaštais ir skaičium bažnytinių projektų.

Šv. Jono Katedra, kuri baigiama jau įrengti, kaštuos apie du milijonų dolerių.

Bažnyčias statosi ne tik katalikai bet ir kitų tikybų žmonės.

Bendrai, statyba Clevelande ir plačioje jo srityje eina labai plačiu mastu: statoma daugybė gyvenamųjų namų, pavienių ir apartamentų, taipgi statydinama įvairių didelių ir mažesnių komercinių pastatų.

Statyboje darbininkų sunaudoja tiek kiek tik gali gauti.

GAUS DAUGIAU GASO

East Ohio Gas Co. praneša kad ir jai teks dalis natūralio gaso kuris atvedamas iš Texas ir kurio kasdien bus gaunama po 75,000,000 kubinių pėdų.

Gas kompanija prašo valdžios komisijos sutikimo leisti jai pastatyti naują gaso kompresavimo stotį ir naujas paipas atvedimui to priedinio gaso į Clevelandą. Tas kaštuos suvirš \$10 milijonų dolerių.

161 METŲ SENUMO

Ohio valstijai šią vasarą suėjo 161 metus nuo to kai U.S. Kongresas 1787 metais padarė nutarimą kad Indijonų apgyventą teritoriją tarp Ohio ir Mississippi upių ir Didžiųjų Ežerų, būtų pradėta baltųjų apgyventi.

Toje teritorijoje kaip kas iš baltųjų jau buvo atėję ir maždaug žinojo čia paminimas ribas. Ta teritorija buvo vadinama "Šiaurvakarinė Teritorija". Kongreso aktu 1787 metais leista pradėti ją išdalinti į valstijas. Taip atsirado Ohio ir kitos valstijos šioje teritorijoje. Čia buvo nusakyta turėti religijos ir politinę laisvę, legalizuoti viešas mokyklas, panaikinti vergiją.

Ta teritorija pasirodė turtiną geležim, variu, medžiais, anglim, aliejum ir gera dirbama žeme.

OHIO valstijoje visokiam atviro oro sportui, kaip žuvinimui, medžioklei pasirodė randausi daugiausia mėgėjų. Pavyzdžiui, Ohio valstijoje vienas iš septynių gyventojų mėgsta žuvas, medžioti arba abu tuos sportus.

Surinktomis žiniomis, pereitą metų Ohio tik žuvininkai ir medžiotojai sportavimo reikams išleido 85 milijonus dolerių.

Visose 48 valstijose 1947 m. buvo parduota 12,620,467 žuvininčių leidimų, ir medžiotojams leidimus išsiėmė 12,666,763 asmenys.

RKO KEITH'S 105TH STREET THEATRE

Dabar rodoma "Romance On The High Seas" Rugsj. 8 iki 10 bus rodoma "Fighting Father Dunne".

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų. Išsirašykite dabar. Pusei metų \$1.50.

Susitik savo senus draugus

"BILL" GREEN

pas

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

Jis pirmiau dirbo American Lithuanian Citizen's Club.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Lithuanian Underground Activities

(Reprint from Newsletter from Behind the Iron Curtain)

LITHUANIAN guerilla activities continue. The Russian commandant of Mazeikiai is reported to have been a victim. The names of some collaborators with the Soviets who have been sentenced to death by the Underground courts have reached this country. It was reported that during the elections of last February, underground fighters killed some Reds and destroyed voting places in the district of Alytus. The railway line between Vilnius and Minsk was cut and taken over by Lithuanian guerillas from September 17 to 19, 1947. In retaliation, the Russians made arrests and deportations and ransacked the homes of many innocent people throughout Lithuania.

About twenty publications are being clandestinely issued by the Underground, mostly in mimeographed form. The names of the publications speak for the spirit behind them, as for example: Ginkime Lietuva (Let Us Defend Lithuania); Uz Laisvę (For Freedom); Teyvnes Kovotojas (Fighter of the Homeland); Laisvės Varpas (Freedom Bell); Uz Tėvų Žemę (For the Land of Our Fathers); Laisvės Rytas (Dawn of Freedom), etc.

The Soviets instituted a special school in the city of Vilnius, on Filaret St., under the leadership of Sokolov, a Russian, to teach new methods of combating the Lithuanian Underground. Candidates are recruited by means of threats, promises of repatriation from deportation, liberation from imprisonment, torture, etc. After the completion of the training course, they are to pose as escapees from Siberia, from prisons, concentration camps, DP camps of Western Germany, etc. One of the methods used by the graduates of the Vilnius school is this: Gangs posing as patriotic guerillas fighting the Soviets rob farmers and arrest them, allegedly for sympathizing with the Soviet occupants. These arrestees are promised release only if they can prove by witnesses that they are not Communists or Communist sympathizers. As soon as the arrestee proves that he is not pro-Soviet, both he and the witnesses disappear from Lithuania as "enemies of the people."

NKVD agents enter physicians' offices and sit there for days waiting to apprehend wounded or sick guerilla fighters or other suspects. The same practice is conducted in private homes as well.

According to the Luebecker Freie Presse, Lubeck, Germany, of April 3, 1948, "free German units" from Soviet Russia have been sent to the area between Kaunas, Suvalkai, Gardinas, and Minsk to combat the various Lithuanian and Byelorussian guerillas.

Captured Lithuanian guerillas are tried by secret NKVD courts, as described in the following article:

.....The political prisoners (for underground resistance, sabotage, etc.) are now as before secretly sentenced as counter-revolutionaries by MVD judges after the notorious Paragraph 58 of the Criminal Code. The trial, too, proceeds after the time-honored manner. The prisoner is interrogated under torture, a torture (which many do not survive) and not even brought before his judges, still less given a chance to defend himself or to engage the services of a counsel. Some time after the interrogation is concluded a verdict is read to him whereby he is usually sentenced to death. Later, however, the death sentence has been known to have been converted to forced labor for 25 years occasionally, which is actually the equivalent of an execution drawn out over 2-3 years for the very

strongest and even less for the ones who are weaker.

.....This "lenience" of the Soviet authorities is not prompted by humanitarian considerations. They have merely become more practical and remember the shortage of labor in the Soviet Union. This is proved by the fact that young and strong people arrested by the MVD for very serious offences from a Soviet point of view have sooner or later managed to give their families a sign of life from some distant prison camp, whereas this is not the case with older and physically weak delinquents, such as the priests, academic teachers, etc. They disappear without trace though their "crimes" may be of a more trivial nature as compared to those of the younger people.

There have been a few cases of political prisoners being brought to public trial. These trials have been shows demonstrating the interference of "capitalist powers" with domestic Soviet affairs. The pattern for them is the arrest of a resident of the frontier region by the MVD, who is made to testify before a military tribunal that he is an agent of a "foreign imperialist power."

Fortification of the Baltic Area

(Reprint from Newsletter From Behind the Iron Curtain)

EVERY report that reaches us from the Soviet-occupied Baltic countries tells of fortifications, depots, aerodromes, strategic railways and highways under construction in some part or other of Lithuania, Latvia or Estonia.

Even the Soviet radio information inadvertently lets slip some information on the subject. Thus the Riga Broadcasting Station announced on June 10 that hundreds of farmers and kolkhozniks (members of collective farms) in Latvia are mending and rebuilding the Leningrad-Warsaw highway, a traffic artery of top military importance.

The fortification of Tallinn in Estonia and its environs has been started anew this spring. For the present it has been confined to the digging of dugouts and trenches. The leaders are officers of high rank in the Soviet engineering the troops and the labor is supplied in part by German POWs and partly by the civil population. The authorities seem to be in a great hurry with this work as even women up to 55 are drafted for it. Factory workers and civil servants have to put in a certain number of hours at digging trenches in their spare time and on Sundays. The Russians have vouchsafed no explanation on the object of these and similar works.

YOU HAVEN'T HAD THE BEST UNLESS YOU'VE TRIED . . .

City Service Cleaners

15209 KINSMAN ROAD

Phone: SKYline 4878

For Pick-up and Delivery

All Cleaning done in our own Plant

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas Popieriutojas

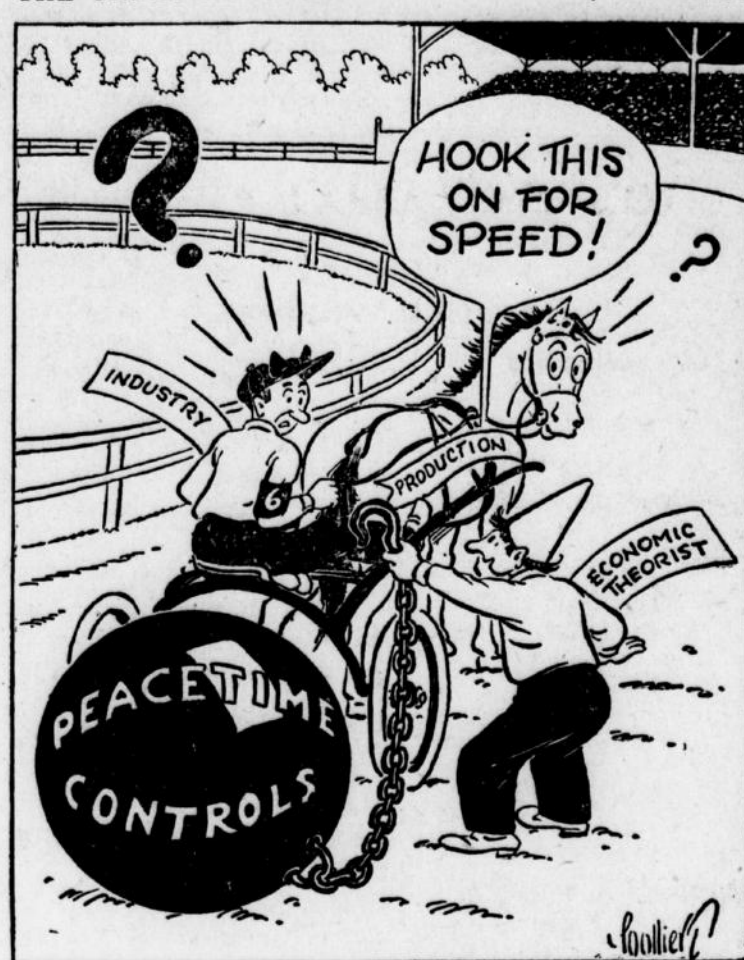
Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas: POTOmac 6899

THE GREAT HANDICAP

By COLLIER

Tallinn resembles a military camp, all the barracks are full of soldiers (infantry and tank regiments) and many public buildings, such as the schools, etc. are requisitioned to house them. Only in one barracks, near the Soldiers' Cemetery, are there some Estonian troops under Russian command, the rest are all from the SoSviet Union. Conspicuous is the large number of Mongols, who can also be met with as colonists in various parts of the country. They are believed to be the most faithful adherents of the Soviet regime.

A from 3-5 kilometres deep strip of the coast has been emptied of the civilian population who have either been deported or driven inland. In some places (e.g. Klooga near Tallinn) some fishermen have been allowed to stay, but they have no freedom of movement whatever: they must constantly carry permits even within the confines of their own village and special permits are required for visits to neighboring villages. The German POWs engaged in fortification work in the coastal area actually have greater freedom of movement than the local inhabitants.

The little village of Klooga houses two regiments: an infantry regiment under Col. Artamonov and an armored one. An aerodrome is being built in the neighborhood.

German POWs are also employed in modernizing and enlarging the aerodrome at Parnu (a seaside resort in Estonia). This aerodrome, to the north-west of the town, has room for at least 1,000 planes and another is to be built to the south-west. In the summer of 1947 a witness counted about 500 planes on the first aerodrome, mostly Messerschmitts,亨kels and Junkers but also some Russian ones. About as many must have been in the hangars. Anti-aircraft batteries were under construction round the field, Russian 7-8 centimetre guns, very similar to the 8-3 cm ones. Piles of ammunition were kept in readiness beside every gun and the crews were at their posts and ready day and night.

The Estonian islands in the Gulf of Riga no longer have any civilian

population; all the inhabitants have been deported to the Caspian and Far East. Some very secret fortifications are being erected on the islands, cement is shipped there in large quantities, but no POW, slave or local labor is used, only trusted Communists are admitted to work there.

German POWs released by the Soviets during April and May of this year, are responsible for some of the above data. Those interrogated by our correspondent had all worked in various camps all over Estonia and had access to places and information barred to the native population. The data has been carefully checked and only such included above which several men, sometimes living widely apart, have unhesitatingly come forward with.

All the released POWs state that the feeling of war is imminent in and throughout the Baltic countries. Another contention is that a growing dissatisfaction is apparent in the Soviet army: it is not shown openly yet, but the guards had often admitted to the POWs that the people themselves are sick of starving and living in misery. The Soviets promise that life would improve after every 5 year plan, but it never has or does.

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

Adding Machines Typewriters Check Writers

at lowest prices

NEHER TYPEWRITER CO.

Repairs Rentals Sales

All Work Guaranteed

5713 EUCLID AVENUE

UT 1-2190

AUTOMOBILE SPECIALISTS

Carburetor - Windshield Wipers - Ignition - Speedometer
Brakes - Wheel Aligning and Balancing

HINKEL'S SERVICE

9321 Wade Park Ave. GA 3931 Cleveland 6, Ohio